

การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

Organization of Street Vendors at Pak Khlong Talat Market,

Phra Nakhon District, Bangkok

นายปวิศร์ ฉวีอินทร์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร

มหาบัณฑิต

สาขารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

พุทธศักราช 2561

(ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยสยาม)

ใบรับรองสารนิพนธ์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม
 ปริญญา
 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

รัฐประศาสนศาสตร์ (สาขาวิชา)	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตร)
เรื่อง (ภาษาไทย)	การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
(ภาษาอังกฤษ)	Organization of Street Vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok
นามผู้วิจัย	นายปวีศรี ลวีอินทร์ Mr. Pavarit Chaweint

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย
 อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.สุเมธ แสงนันทนวล)

เมื่อวันที่ 1 เดือน พ.ค. พ.ศ. 62

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมทินทร์ เมธาวีกุล)

ปฏิบัติหน้าที่แทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐประศาสนศาสตร์
 เมื่อวันที่ 1 เดือน พ.ค. พ.ศ. 62

(ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

โดย : นายปวีร์ จวีอินทร์

ชื่อปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา.....

(ดร.สุเมธแสงนันทกุล)

1 พ.ค. 62

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 2) ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาดเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 3) หาแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนครกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อจะเป็นตัวแบบให้เขตอื่นนำไปปฏิบัติต่อไป โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยกำหนดบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 14 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลที่เป็นระดับผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ ผู้ค้าและประชาชนทั่วไป การจัดเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลโดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์และการค้นคว้าข้อมูลสนับสนุนจากหนังสือวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวมพบว่า 1) สภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ก่อนปี 2559 ไม่ได้มีการจัดระเบียบอย่างจริงจัง ปล่อยให้ผู้ค้าสามารถตั้งแผงลอยบนทางเท้าละเมิดสิทธิของประชาชนผู้ใช้ทางเท้า ประชาชนไม่สามารถเดินเท้าได้สะดวก ได้สะดวก ผู้ค้ามีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่ได้มีจำนวนลดลง มีการขนย้ายสินค้าถ่ายเทบนผิวการจราจรส่งผลให้เกิดการจราจรติดขัดตั้งแต่ถนนปากคลองตลาดยาวไปถึงสะพานพุทธและสะพานพระปกเกล้า หลังจากปี 2559 จากการเข้ามาของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ เกิดความจริงจังในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานเขตพระนครเป็นเจ้าภาพจัดประชุมหารือกับผู้ค้าและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดระเบียบครั้งนี้ หลังจากนั้นจึงจัดกำลังเจ้าหน้าที่เทศกิจประสานกำลังกับหน่วยงานตำรวจและทหารเข้าควบคุมพื้นที่ ผลักดันผู้ค้าออกจากพื้นที่เพื่อไม่ให้ผู้ค้ากลับเข้ามาสู่พื้นที่ได้อีก สภาพโดยรวมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยแตกต่างจากก่อนการจัดระเบียบประชาชนมีความพึงพอใจ 2) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ค้าไม่ให้ความร่วมมือในการจัดระเบียบของเจ้าหน้าที่ มีความพยายามฝ่าฝืนข้อบังคับและกฎหมาย

ในช่วงแรกผู้เข้าร่วมตัวกันเพื่อประท้วงการจัดระเบียบของเจ้าหน้าที่ แต่ก็รวมตัวกันได้ไม่นาน เพราะไม่อาจต่อต้านเจ้าหน้าที่ได้นาน จะต้องเอาเวลาที่มีไปทำมาหากินเลี้ยงปากท้อง จึงทำให้สถานการณ์ทุเลาลง การจัดระเบียบจึงเป็นไปด้วยดีแต่อย่างไรก็ดีเจ้าหน้าที่ก็ยังคงตรึงกำลังไว้และค่อยๆลดลงตามลำดับ 3) แนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ให้ได้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลนั้น พบว่าควรสอบถามทำประชาพิจารณ์จากชุมชนประชาชนผู้อาศัยอยู่พื้นที่นั้นก่อนว่าต้องการให้พื้นที่ของตนเป็นอย่างไรต้องการให้มีผู้ค้าแผงลอยหรือไม่ หากพบว่าต้องการให้มีผู้ค้าและต้องการจัดระเบียบให้เป็นที่เรียบร้อยนั้น สามารถทำได้โดยการตีเส้นแบ่งอาณาเขตของผู้ค้าสามารถตั้งขายได้บนพื้นที่เท่าใดที่จะไม่ละเมิดทางเดินของประชาชน ประชาชนสามารถเดินทางสัญจรได้สะดวก เก็บแผงลอยทุกครั้งหลังจากปิดร้าน เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดไม่ทุจริตประพฤติมิชอบ

ดังนั้นหากกรุงเทพมหานครต้องการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครให้สำเร็จยิ่งขึ้น และเป็นไปได้ด้วยดีควรนำผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพนี้ไปเป็นแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยต่อไป

Abstract

Title : Organization of Street Vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok

By : Mr.Pavarit Chaweeint

Degree : Master of Public Administration

Major : Public Administration Program

Advisor

.....
(Dr. Sumet Saengnimnuan)

1 / May / 2019
.....

The purposes of this study were: 1) to examine the operation background of the organization of street vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok; 2) to examine issues and obstacles in organizing street vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok; 3) to find a solution for effective and efficient organization of street vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok, which maybe used as a role model for other districts to follow. The study was a qualitative research that included 14 informants who were District Office Director, City Law Enforcement Department Chief, vendors, and Civilians. The data were collected through personal interviews with a questionnaire and through research on relevant studies.

The qualitative research showed that:

1) Before 2016, there were no or little efforts to enforce organization of street vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok. The results were caused by a lack of inputs and intense investigation which can lead to a false of smooth operation. Street vendors could freely open their businesses on the street sidewalks, causing inconvenience to the pedestrians. The increasing number of street vendors who loaded their goods on the road surface resulted in heavy traffic congestion on Pak Khlong Talat Road, when extended to the Memorial Bridge and the Phra Pok Klao Bridge. After the takeover of National Council for Peace and Order (NCPO), in 2016, a law was solemnly enforced to organize the street vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok. Phra Nakhon District Office hosted a conference to discuss with vendors and associated sectors upon the organization. After that, a joint force of City Law Enforcement officers,

police officers, and soldiers were deployed to secure the area, pushing off street vendors from the area and reclaiming the street sidewalks. The people were satisfied with the results.

2) Regarding issues and obstacles in organizing street vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok, the vendors did not cooperate with the organization, attempting to continue to their businesses illegally on the sidewalks. Initially, the vendors gathered to protest the officers. The protest did not last very long, as the vendors surrendered and continued their businesses elsewhere. The situation was improved, and the officers slowly retreated from the area.

3) Regarding a solution for effective and efficient organization of street vendors at Pak Khlong Talat Market, Phra Nakhon District, Bangkok, the study suggested that there should be a public hearing to survey the residents in the area to see what they would like their community to be like. In case the public wanted the vendors to stay, with more organization, the issue might be solved by zoning the territory to clearly designate and limit the area open for businesses that did not infringe the public rights to use the sidewalks. This would allow for convenient traverse on the sidewalks. The businesses must be completely removed from the sidewalks when closed. The officers must be strict with enforcement and not conduct in any corrupt activities.

Keywords : Organization, Street, Vendors, Sidewalks , Pak Khlong Talat Market

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งบุคคลสำคัญที่ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณคือ ดร.สุเมธ แสงนันทน์มวาท ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ โดยสมบูรณ์ รวมทั้งกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ทางวิชาการ แนวคิด และทฤษฎีต่างๆกับผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายเทคนิค เจ้าหน้าที่เทคนิค รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า เพื่อให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่มีส่วนช่วยให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ และขอน้อมบูชาท่านคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ด้วยความรักและเมตตา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	[1]
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	[3]
กิตติกรรมประกาศ	[5]
สารบัญ	[6]
สารบัญภาพ	h
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 วิธีการศึกษา	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 คำนิยามศัพท์	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
2.1.1 ข้อมูลปากคลองตลาด	6
2.1.2 การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กทม.	11
2.1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหาบเร่แผงลอย	16
2.1.4 แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี	17
2.1.5 ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	22
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	26
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	27
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2 การสร้างเครื่องมือ	27
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
3.4 การตรวจสอบเครื่องมือ	28

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 4 ผลของการวิจัย	30
4.1 สภาพการดำเนินการการจัดระเบียบหีบห่อแร่แฝงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร	30
4.2 ปัญหาและอุปสรรค	34
4.3 แนวทางในการจัดระเบียบหีบห่อแร่แฝงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร	37
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	41
5.1 สารสำคัญของผลการศึกษาวิจัย	41
5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	41
5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดระเบียบหีบห่อแร่แฝงลอยที่ดี	43
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	46
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	50
ประวัติผู้วิจัย	53

สารบัญภาพ

แผนภูมิแสดงภาพการกระจายตัวจากตลาดปากคลองตลาดสู่ตลาดมูมเมือง
รอบกรุงเทพมหานคร

41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนทั้งในเขตเมืองและชนบท เริ่มจากเป็นสถานที่ที่มีการซื้อขายสินค้าในรูปของวัตถุคิบและสำเร็จรูปเป็นประจำเพื่อการอุปโภคและบริโภค (เกียรติ จิวกุลและคณะ, 2525:1) เพราะความต้องการของผู้คนจะได้รับการตอบสนองต่อเมื่อมีการปรับเปลี่ยนสินค้า บริการ การเงินข่าวสารข้อมูลในตลาดอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา ตลาดจึงเป็นสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งหรือหลายสถานที่ตั้งอยู่ใกล้กันในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ที่มีทำเลเหมาะสมเป็นองค์ประกอบของพื้นที่ชุมชนในด้านเป็นย่านศูนย์กลาง

ปากคลองตลาด เขตพระนครเป็นสถานที่หนึ่งที่มีทำเลเหมาะสมในการด้านการค้า เป็นย่านศูนย์กลางของกรุงเทพมหานคร จึงเป็นตลาดที่รองรับการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรขนาดใหญ่ ทั้งการค้าปลีกและค้าส่งในกรุงเทพมหานครรวมถึงระดับภูมิภาคด้วย ซึ่งโดยทั่วไปจะถือกันว่าตลาดกรุงเทพมหานครเป็นตลาดกลางหรือตลาดปลายทางในแง่การส่งออก คือสินค้าจากจังหวัดต่างๆทั่วประเทศจะมารวมกันที่ตลาดนี้ แล้วจึงแจกจ่ายไปยังจังหวัดต่างๆหรือส่งออกไปขายในตลาดต่างประเทศทางการค้าของปากคลองตลาดสามารถดำรงอยู่ได้จนถึงปัจจุบันเนื่องจากกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นภายในตลาดก่อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

พ่อค้าแม่ค้าที่ตลาดปากคลองตลาดนี้ส่วนใหญ่เป็นหาบเร่แผงลอย ซึ่งหาบเร่แผงลอยเป็นอาชีพหลักของคนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพมหานครเป็นกลุ่มคนที่คือโอกาส แต่สามารถประกอบอาชีพที่สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้ เป็นอาชีพที่โอบอุ้มให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถอยู่ได้ในเมืองใหญ่ หากมองผิวเผินหาบเร่แผงลอยอาจเป็นเพียงวิถีชีวิตของคนทั่วไป แต่ทว่าภาพเหล่านี้คือการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของรายได้

หาบเร่แผงลอยบนทางเท้าในกรุงเทพมหานครเป็นกิจกรรม เพื่อพาณิชย์กรรมประเภทหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดปัญหามากมายขึ้นในชุมชนเมืองเนื่องจากผู้ค้าหาบเร่แผงลอยได้เข้าครอบครองพื้นที่บนทางเท้าและถนนสาธารณะ ในบริเวณที่มีประชาชนสัญจรไปมา มาก เพื่อใช้ในการประกอบกิจกรรมการค้าโดยค้ำเนินถึงแต่ผลประโยชน์ทางการค้าของตนเองเป็นสำคัญ จึงก่อให้เกิดปัญหาการกีดขวางทางสัญจรของประชาชนและเกิดความสับสนต่อระบบการสัญจรทั้งบนทางเท้าและ

ถนนสาธารณะ เป็นผลเสียต่อระบบการคมนาคมขนส่งของชุมชนเมือง ยังผลให้เกิดความสูญเสียด้านเศรษฐกิจและปัญหาความไม่ปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนซึ่งนับเป็นจำนวนมหาศาล นอกจากนี้กิจกรรมการค้าขายเร่แผงลอยบนทางเท้า ยังก่อให้เกิดปัญหาความสกปรกปัญหาในด้านสุขภาพอนามัย และปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนเมือง เนื่องจากผู้ค้าขายเร่แผงลอยไม่ได้คำนึงถึงการรักษาความสะอาด ทั้งกับสินค้าและสถานที่ประกอบการและยังอาจเป็นพาหะแพร่เชื้อโรคต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และกิจกรรมขายเร่แผงลอยบนทางเท้านี้เป็นองค์ประกอบของชุมชนเมืองที่สำคัญ ซึ่งมีผลกระทบเป็นอย่างมากต่อสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพของชุมชนเมืองปัญหาประการสำคัญ อันเนื่องมาจากกิจกรรมขายเร่แผงลอยบนทางเท้าในกรุงเทพมหานครอีกประการหนึ่ง ได้แก่ ปัญหาการปฏิบัติผิดกฎหมาย และเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติผิดกฎหมายเนื่องจากผู้ค้าขายเร่แผงลอยประกอบกิจกรรมการค้า โดยไม่มีใบอนุญาตใด ๆ และการละเมิดสิทธิประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม โดยการเข้าครอบครองพื้นที่บนทางเท้า และถนนสาธารณะเพื่อประกอบกิจกรรมการค้าของตน เป็นตัวอย่างทำให้ร้านค้าต่าง ๆ ริมทางเท้าที่ประกอบการอย่างถูกกฎหมาย พยายามวางสินค้าของตนบนทางเท้าบ้าง เพื่อเสนอขายสินค้าและกีดกันคู่แข่งที่เป็นขายเร่แผงลอย กรุงเทพมหานครจึงได้จัดตั้งหน่วยงานขึ้นมากำกับโดยตรงคือสำนักเทศกิจ เพื่อจัดระเบียบขายเร่แผงลอยทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีนโยบายจัดระเบียบขายเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาดเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ทว่าจากสภาพที่ผ่านมากการจัดระเบียบเป็นไปด้วยความล่าช้า ยุ่งยาก สับสน แล้วยังถูกประชาชนไม่เห็นด้วยคัดค้านแต่เนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญ กรุงเทพมหานครก็ยังยืนยันที่จะดำเนินการต่อไป

ขายเร่แผงลอยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาหลายสิบปี เนื่องจากกรุงเทพมหานครเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ประชากรเพิ่มขึ้นและเป็นศูนย์กลางในทุกๆด้าน จำนวนขายเร่แผงลอยก็เพิ่มมากขึ้นซึ่งสรุปปัญหาขายเร่แผงลอยได้ดังนี้ (พรณิถีย์ นิติโรจน์,2551:4-7)

1. ปัญหาการสัญจรไป-มาของประชาชน และยวดยาน นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดกล่าวคือ ขายเร่แผงลอยกีดขวางทางเท้า และถนนสาธารณะ
2. ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ และอนามัย เนื่องจากก่อให้เกิดความสกปรกแก่ทางเท้า และถนนสาธารณะ หากจะใช้พระราชบัญญัติสาธารณสุขก็ทำได้ยาก เมื่อเกิดโรคติดต่อผู้ค้าขายเร่ และแผงลอย จะเป็นพาหะแพร่เชื้อโรคต่อไปได้อย่างรวดเร็ว

3. ปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เนื่องจากขอบวางของเกะกะ กีดขวางทางเท้า และถนนสาธารณะ ขาดระเบียบวินัย ไม่ส่งเสริมความเจริญด้านวัฒนธรรมของประเทศ ส่วนใหญ่ในประเทศที่พัฒนาแล้วจะไม่มีหาบเร่-แผงลอยเกะกะอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ
4. ปัญหาด้านการแข่งขันด้านราคาอย่างไม่ยุติธรรม เมื่อเทียบกับผู้ทำการค้าในร้านค้าอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพราะว่าหาบเร่ - แผงลอยใช้ทุนน้อย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ น้อยกว่า จึงสามารถขายสินค้าในราคาที่ต่ำกว่าร้านค้าโดยทั่วไปด้วย
5. ปัญหาด้านการเอาอย่างกันในด้านการปฏิบัติผิดกฎหมาย กล่าวคือ ร้านค้าต่างๆ ริมหางเท้า จะพยายามวางสินค้าของตนล้ำเข้าไปสู่ทางเท้า เพื่อเสนอขายสินค้า และกีดกันผู้แข่งขันที่เป็นหาบเร่แผงลอย
6. ปัญหาด้านการทำให้สังคมทั่วไปมองเจ้าหน้าที่ไปในทางที่ไม่ดี เช่นการกวาดจับผู้ค้าหาบเร่แผงลอยจะถูกมองไปในแง่ร้ายแก่ผู้ที่มีฐานะยากจน หรือโหดร้ายทารุณ รังแกประชาชนผู้ทำมาหากินในทางที่สุจริต

ปัญหาเรื่องหาบเร่แผงลอยมีความละเอียดอ่อน มีปัญหาซับซ้อน และโยงใยไปถึงการเมือง ดังนั้น การกำหนดนโยบายเรื่องนี้จึงแตกต่างกันตามยุคสมัย และตามเหตุผลความจำเป็นทางการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของบ้านเมือง ประวิทย์ ทองภูเบศร์ ได้กล่าวถึงนโยบายว่ามีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาคาการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยเพราะเปรียบเสมือนหางเสือในการกำกับทิศทางการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ (เจ้าหน้าที่เทศกิจ) การเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่หรือบ่อยครั้ง หรือนโยบายไม่ชัดเจนจะทำให้เจ้าหน้าที่ลังเล หวั่นไหว และขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้น การกำหนดนโยบายเรื่องการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครจะต้องศึกษาข้อมูล และข้อเท็จจริงอย่างถ่องแท้ ทั้งระยะสั้น และระยะยาว ทั้งจะต้องวางแนวทางแก้ไขปัญหาไว้ด้วย ไม่ควรปล่อยให้เป็นไปตามนโยบายของแต่ละยุคแต่ละสมัย และจะต้องชี้ให้ทุกฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร เห็นว่าปัญหาหาบเร่แผงลอยไม่ใช่เป็นเรื่องเล็กน้อยดังที่เข้าใจกันอยู่ แต่เป็นปัญหาโยงใยไปถึงชื่อเสียงเกียรติภูมิของประเทศ (ประวิทย์ ทองภูเบศร์, 2531:9-13)

หลังจากการเข้ามาบริหารประเทศโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จึงเกิดความจริงจังในการมุ่งที่จะจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยจัดระเบียบทางเท้าในพื้นที่ต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งปากคลองตลาดก็เป็นหนึ่งในเป้าหมายของการจัดระเบียบนี้ โดย คสช. ทำงานร่วมกับ กทม. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการบังคับใช้กฎหมายในด้านต่างๆ เช่น การดูแลให้ประชาชนมีทางไว้ใช้สัญจร

การไม่วางหาบเร่งเร่งลอยบนผิวถนน การจัดระเบียบรถจักรยานยนต์ รถแท็กซี่ แรงงานต่างด้าว ลินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ การนำบุคคลเร่ร่อนเข้าสู่พื้นที่รองรับของทางราชการ เมื่อ กทม. เข้ามาจัดระเบียบบริเวณปากคลองตลาด ไม่ให้มีการวางขายของบริเวณทางเดินเท้าริมถนน ตั้งแต่สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 พ่อค้าแม่ค้าจึงต้องปรับเปลี่ยนตามข้อบังคับ แต่อย่างไรก็ตาม กทม. ก็ได้มีการอนุโลมให้พ่อค้าแม่ค้าสามารถตั้งแผงขายริมทางเท้าได้ โดยสามารถตั้งได้ตั้งแต่เวลา 20.30 น. เป็นต้นไป นโยบายการจัดระเบียบหาบเร่งเร่งลอยของกทม.นี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของพ่อค้าแม่ค้าบริเวณปากคลองตลาดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการจัดระเบียบหาบเร่งเร่งลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ว่าจะอย่างไรให้ดีขึ้นตัวอย่างในการจัดระเบียบในเขตอื่นๆต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบสภาพการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่งเร่งลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคการจัดระเบียบหาบเร่งเร่งลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อหาแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่งเร่งลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานครให้ดีขึ้น เพื่อจะเป็นแนวทางให้เขตอื่นนำไปปฏิบัติต่อไป

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัยอยู่ในพื้นที่ ปากคลองตลาด เขตพระนครกรุงเทพมหานคร

1.4 วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่งเร่งลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยสัมภาษณ์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ ฝ่ายราชการ ฝ่ายผู้ที่ได้รับผลกระทบ และประชาชนทั่วไป โดยสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร ที่เป็นผู้ดำเนินการ ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ เทศกิจที่รับผิดชอบ ในส่วนของผู้ที่ได้รับผลกระทบคือพ่อค้าแม่ค้าที่ถูกจัดระเบียบ และสัมภาษณ์ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบผลการดำเนินการการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
3. ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคและนำไปเป็นแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยไปใช้กับหน่วยงานอื่นต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์

การจัดระเบียบ หมายถึง กระบวนการเข้าถึงและควบคุมผู้ค้าหาบเร่แผงลอย
หาบเร่แผงลอย หมายถึง ผู้ค้าที่นำของมาขายบนทางเท้า
พื้นที่ปากคลองตลาด หมายถึง ตลาดยอดพิมาน ตลาดส่งเสริมเกษตรไทย และตลาดองค์การตลาด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง“การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษาได้รวบรวม แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- 2.1.1 ข้อมูลปากคลองตลาด
- 2.1.2 การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาดเขตพระนคร กทม.
- 2.1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหาบเร่แผงลอย
- 2.1.4 แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี
- 2.1.5 ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ข้อมูลปากคลองตลาด

ปากคลองตลาดเป็นย่านการค้าขายของ 3 ตลาด คือ ตลาดยอดพิมาน ตลาดองค์การตลาด และตลาดส่งเสริมเกษตรไทย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 20ไร่ ในอดีตย่านนี้เคยเป็นวังปากคลองตลาด ที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้สร้างขึ้นเพื่อพระราชทานแก่กรมขุนพิทยลาภพฤฒิธาดา เมื่อครั้งยังดำรง พระยศเป็นพระเจ้าลูกยาเธอ และเป็นมรดกตกทอดมาถึง พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าหญิง สุทษิรีโสภางค์ ซึ่งเป็นพระราชนัดดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ดำริให้สร้างตลาดยอดพิมานขึ้น ในปีพุทธศักราช 2504

ตลาดยอดพิมาน

ตำนานชื่อ ตลาดยอดพิมาน ได้มาจากชื่อแม่แห่งของพระญาติ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าหญิงสุทษิรีโสภางค์ ทรงใช้แข่งขัน และได้รับชัยชนะในวันอาทิตย์ที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2504

ตลาดยอดพิมานมีเนื้อที่ 15,021.4 ตารางเมตร ได้ฉลองครบรอบ 50 ปี ในพุทธศักราช 2554 หม่อมราชวงศ์สุนิดา กิตติยากร ทายาทของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าหญิงสุทษิรีโสภางค์ ได้โอนกรรมสิทธิ์ให้ บริษัท ตลาดยอดพิมาน จำกัด เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2553 หม่อมราชวงศ์สุนิดา กิตติยากร มีความประสงค์จะให้ผู้ค้าเดิมยังคงมีสิทธิ์ค้าขายในตลาดยอดพิมาน ซึ่งสอดคล้องกับ

นโยบายของบริษัท ตลาดยอดพิมาน ก่อตั้งเป็นอาคารสองหลังจากการเกิดขึ้น ของตลาดเก่า (ตลาดปากคลอง โดยองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย) 8 ปี คือในปี พ.ศ. 2504 เป็นตลาดที่ ดำเนินการโดยเอกชนในส่วนของกาให้เช่าแผงนั้น รวมมีพื้นที่ทำการค้าทั้งภายในและภายนอก ตลาด ประมาณ 9,264 ตารางเมตร ทิศเหนือติดถนนจักรเพชร ทิศตะวันออกติดซอยเอ็ม 17 ทิศตะวันตกติดกับซอยท่ากลาง ทิศใต้ติดแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณตัวอาคารตลาดแยกออกเป็น 2 อาคาร ประกอบด้วยอาคารใหญ่ภายในเป็นแผงขายสินค้าจำพวกผักและผลไม้ และอาคารขนาด ย่อมกว่าภายในเป็นแผงขายสินค้าจำพวกผัก ส่วนสินค้าจำพวกดอกไม้ประเภทวัตถุดิบที่นำไปร้อย เป็นมาลัย พ่อค้าแม่ค้าจะไปรวมตัวกันขายทางด้านติดถนนจักรเพชร

ด้านภูมิศาสตร์ทำเลที่ตั้ง ตลาดยอดพิมาน เหมาะที่จะเป็นศูนย์รวมดอกไม้และผักผลไม้ จากแหล่งผลิตผลผลิตทั่วไทย ในปี พ.ศ.2553 ยอดส่งออกดอกกล้วยไม้สูงถึง 2.3 พันล้านบาท อารยธรรมของกรุงเทพมหานครตามริมแม่น้ำเจ้าพระยา (The River of Kings) เป็นจุดเด่น ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ส่งเสริมการเที่ยวไทยเชิงอนุรักษ์ท่ามกลางเศรษฐกิจ ที่ถดถอย รัฐบาลไทยได้ใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับ สถานที่ท่องเที่ยวริมแม่น้ำแห่งใหม่ของตลาดยอดพิมาน ย่านปากคลองตลาดเป็นตลาดดั้งเดิม ที่ขาดการพัฒนามายาวนาน เช่น ระบบสาธารณูปโภคที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ระบบสัญจรและ การขนส่งที่คับคั่งไม่เป็นระเบียบ บริเวณลานจอดรถไม่เพียงพอต่อความต้องการ การขยายธุรกิจ ระดับรายย่อยยังมีน้อย จุดอ่อนดังกล่าวกำลังได้รับการปรับปรุงพัฒนาโครงการและบริหารจัดการ โดย บริษัท ตลาดยอดพิมาน จำกัด

ในปัจจุบันตลาดยอดพิมานได้เปิดดำเนินการมาเป็นเวลามากกว่า 50 ปี โดยยังคงใช้อาคาร ตลาดและอาคารแวกล้อมเดิม ซึ่งไม่ได้มีการซ่อมแซมหรือปรับปรุงระบบหลักๆมาเป็นเวลานาน ทำให้ปัจจุบันอาคารตลาด คึกแฉวโดยรอบและสภาพแวกล้อมมีความทรุดโทรมอย่างมาก รวมถึง ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐานทำให้ตลาดในสภาพปัจจุบันอยู่ในสภาพที่ไม่น่า ทำการค้าขาย ไม่ว่าจะเป็นตัวอาคารที่ชำรุดผุพัง ไม่เกิดความปลอดภัยในการใช้งานระบบไฟและแสง สว่างที่ชำรุดและไม่เพียงพอ นอกจากจะทำให้ตลาดดูไม่สว่างปลอดภัยสะดวกในการค้าขายแล้ว ยังอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุหรืออัคคีภัยได้อีกด้วย ทางเดินที่สกปรกแฉะและตลอดเวลา ห้องน้ำเก่า ชำรุด ไม่สะอาด ไม่มีที่จอดรถทั้งสำหรับขนส่งสินค้าและสำหรับลูกค้า ทำให้การค้าขายในปัจจุบัน ปากคลองตลาดไม่คึกคักเท่าสมัยก่อน เพราะลูกค้าทั่วไปไม่เข้ามาใช้บริการ เว้นแต่กลุ่มค้าส่ง ที่ไม่ต้องใช้พื้นที่ในตลาดมากนัก การค้าจึงใช้พื้นที่เพียงบริเวณรอบนอกและด้านหน้าโครงการ เพื่อสะดวกต่อการขนส่ง บริเวณด้านในจึงกลายเป็นที่เก็บบรรจุภัณฑ์และของเหลือใช้กันเป็นคลัง ทำให้มีดีทึบและไม่เป็นระเบียบ ยิ่งทำให้ตลาดดูถูกละเลยและไม่ได้เป็นทางเลือกที่ดีของลูกค้าทั่วไป

รวมถึงยังกลายเป็นแหล่งชุกซ่อนตัวของมิชชาชีพในยามค้าคืนอีกด้วย ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ตลาดยอดพิมานยังเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทั้งในด้านที่ตั้ง ผู้ค้า และลูกค้า ที่พร้อมจะทำการค้าขาย แต่ติดขัดที่สภาพตลาดในปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควร ทางบริษัท ตลาดยอดพิมาน จำกัด เล็งเห็นถึงศักยภาพนี้ จึงวางแผนพัฒนาและปรับปรุงตลาดขึ้นเพื่อคงความเป็นตลาดไว้ การพัฒนาและปรับปรุงสามารถดำเนินการได้โดยไม่กระทบกระเทือนการค้าของพ่อค้าแม่ค้า แต่กลับเพิ่มความสะดวก รวมถึงเพิ่มโอกาสทางการค้ามากขึ้น

“ตลาดยอดพิมาน (Yodpiman Thailand Flower Market)” คือศูนย์กลางการค้าปลีก ค้าส่ง ผลไม้ และดอกไม้ นานาพรรณที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานครและศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่ได้พัฒนาคุณภาพทางการค้าทั้งในเรื่องของการจัดพื้นที่ให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพการจัดการด้านพลังงานที่มีประสิทธิภาพ การรักษาสภาพแวดล้อม ความสะอาด ความปลอดภัย ความสะดวกในโครงการ รวมถึงการจัดระเบียบผู้ค้าให้ได้มาตรฐาน ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ตลาดยอดพิมานที่มีระบบการจัดการค้าและสินค้าทางการเกษตรที่มาตรฐานทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศ แต่ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์อันโดดเด่นของวิถีชีวิตแบบไทยๆ จากความรุ่งเรืองในอดีตของสถานที่ตั้งซึ่งถูกจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของเกาะรัตนโกสินทร์ อันเป็นเอกลักษณ์สำคัญที่จะทำให้ตลาดยอดพิมานมีชื่อเสียงเป็นที่กล่าวขานไปทั่วว่าเป็นโครงการที่สามารถผสมผสานศิลปวัฒนธรรมอันงดงามของประเทศเข้ากับ การใช้ระบบการจัดการแบบสมัยใหม่ที่มีระเบียบและมาตรฐานได้อย่างลงตัวและมีประสิทธิภาพ และจัดเป็นตลาดต้นแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับรูปแบบของตลาดในปัจจุบันอีกหลายแห่งที่ยังรอการพัฒนาอยู่ได้

“ตลาดยอดพิมาน” ได้พัฒนาพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วนหลักๆ คือ

1. อาคารตลาด Zone A 1 ชั้น (ตลาดดอกไม้จำพวกดอกไม้หวีพระ เช่น มะลิ ดาวเรือง และดอกกรัก) และอาคารตลาด Zone B 2 ชั้น (ตลาดผักและผลไม้) ซึ่งชั้น 2 ของอาคารนี้จะเป็นส่วนของศูนย์อาหารและพื้นที่สำนักงานของบริษัท ตลาดยอดพิมาน จำกัด
2. อาคารพาณิชย์รอบตลาด จำนวน 76 ห้อง พื้นที่อยู่อาศัย 3 ชั้น โดยชั้นล่างจะเป็นร้านค้าของผู้อาศัยในแต่ละอาคาร
3. อาคารริมน้ำ 2 ชั้น จำนวน 2 อาคาร รูปแบบอาคารจะเน้นความโปร่ง โล่ง รับแสงธรรมชาติมีทั้งส่วนที่รับลมธรรมชาติจากแม่น้ำเจ้าพระยาและพื้นที่ส่วนปิดซึ่งมีการปรับอากาศสำหรับผู้ที่ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศ

นอกจากการจัดพื้นที่การค้าและกิจกรรมต่างๆในโครงการแล้ว “ตลาดยอดพิมาน” ยังมีเป้าหมายที่จะเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนถ่ายการเดินทาง (Transit Zone) ของประชาชนนักท่องเที่ยวระหว่างฝั่งพระนครกับฝั่งธนบุรีจากระบบเรือไปยังระบบขนส่งมวลชนอื่นๆ ด้วยการจัดเตรียมท่าเรือข้ามฝากที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยให้บริการร่วมกับท่าเรืออื่นๆ ตามริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และจัดเตรียมระบบรถรับส่ง/รวมถึงจุดรับส่งของรถบริการสาธารณะต่างๆ จากตลาดยอดพิมาน ไปยังระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ของกรุงเทพในจุดเชื่อมต่อต่างๆ พร้อมจัดให้มีศูนย์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

“ตลาดยอดพิมาน จึงได้ชื่อว่าเป็นศูนย์กลางการค้าปลีกค้าส่งผัก ผลไม้และดอกไม้ นานาพรรณที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานครและศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในบรรยากาศและวิถีชีวิตของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา สะท้อนวิถีไทยในอดีตผ่านงานสถาปัตยกรรมร่วมสมัย แต่คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ดั้งเดิม”

ตลาดองค์การตลาด

ในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บริเวณพระอารามหลวงวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) เป็นพระอารามเก่าแก่คู่บ้านคู่เมือง เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของ ชาวต่างประเทศเป็นจำนวนมาก แต่สภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบ สกปรก ไม่เป็นระเบียบ มีสภาพคล้ายแหล่งสลัม ทั้งนี้เนื่องมาจากมีพ่อค้าแม่ค้าปลุกเพิงพักอาศัยและวางสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคนานาชนิดขายเป็นประจำถาวร เกิดปัญหาแก่ วัด ประชาชน และทางราชการเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าหากทางราชการจะจับไล่ พ่อค้าแม่ค้าและครอบครัวจะเดือดร้อนไม่มีที่ทำมาหาเลี้ยงชีพ รัฐบาลจึง แก้ปัญหาโดยการจัดตั้งองค์การตลาดขึ้น ที่บริเวณปากคลองตลาด ซึ่งเป็นทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีการคมนาคมสะดวกทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อจัดตั้งตลาดกลางผักและผลไม้ขึ้นรองรับ และเพื่อความสมบูรณ์ได้ย้ายผู้ค้าส่งตลาดผักสดกรมภูเรศน์ (ตลาดเก่าเยาวราช) ให้มารวมกันอยู่บริเวณปากคลองตลาดเป็นแห่งเดียวกัน

องค์การตลาด ได้จัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2496 โดย "พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. 2496" ซึ่งครั้งแรกที่จัดตั้งนั้น ได้สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย มีเงินทุนสำหรับดำเนินกิจการตามมาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งฯ จำนวน 15,000,000 บาท โดยรัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิมครั้งแรกจำนวน 5,000,000 บาท และจะจ่ายเพิ่มเป็นคราว ๆ ไปตามจำนวนที่รัฐบาลเห็นสมควร แต่ความเป็นจริงจำนวนเงินทุนเริ่มต้นที่องค์การตลาด ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินเพียง 2,000,000 บาท เท่านั้น องค์การตลาดจำเป็นต้องกู้จากธนาคารออมสินเพิ่มอีกจำนวน 15,000,000 บาท เพื่อรวมเป็นเงินทุนเพื่อการดำเนินงาน ขึ้นต้นทั้งสิ้น 17,000,000 บาท

ต่อมารัฐบาลเห็นว่ากรมประชาสัมพันธ์ ไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงที่จะบริหารงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การตลาดได้ เนื่องจากเป็นระยะเริ่มต้นของการดำเนินกิจการ ดังนั้นเพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2501 จึงโอนองค์การตลาด ไปสังกัดกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เพราะได้เล็งเห็นว่า กรมการค้าภายใน มีหน้าที่เกี่ยวกับ ธุรกิจการพาณิชย์ สามารถที่จะควบคุมงานขององค์การตลาดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งได้

ระยะเวลา 4 ปี ที่องค์การตลาดสังกัดกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์กิจการไม่เจริญก้าวหน้าตามที่คาดหมายไว้ รัฐบาลโดย ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี ได้มีบัญชาให้โอนองค์การตลาด ไปสังกัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2505 ซึ่งนับแต่นั้นเป็นต้นมา กิจการขององค์การตลาดก็ได้เจริญก้าวหน้าและดำเนินการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

องค์การตลาด เป็นรัฐวิสาหกิจหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยใช้งบประมาณจากเงินทุนหมุนเวียนขององค์การตลาด ไม่ได้ขอใช้งบประมาณแผ่นดินแต่อย่างใด และนำเงินส่งเป็น รายได้แผ่นดินในอัตราร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิประจำปี ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

ตลาดส่งเสริมเกษตรไทย

เป็นตลาดที่ดำเนินการ โดยเอกชน ก่อตั้งประมาณปี พ.ศ. 2516 มี นายวิวัฒน์ สุวรรณภาสรี เป็นเจ้าของ และมีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินรายล้อมรอบตลาดอีกจำนวนมาก รวมมีพื้นที่ทำการค้าทั้งภายในและภายนอกตลาดประมาณ 6,753 ตารางเมตร เป็นตลาดเดียวในย่านที่ไม่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา แต่ทุกด้านของตลาดมีถนนล้อมรอบ ภายในอาคารส่วนที่ติดกับถนนบ้านหม้อนั้น เป็นแผงขายดอกไม้จัดแต่งสำหรับประกอบงานพิธีต่างๆ ทั้งงานมงคลและอวมงคล ส่วนอาคารตรงกลางเป็นแผงค้าจำพวกผักสดเป็นส่วนใหญ่

2.1.2 การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กทม.

1) หลักการและเหตุผล

พื้นที่เขตพระนครเป็นพื้นที่เขตชั้นในของกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของสถานที่สำคัญของประเทศ ซึ่งจะมีประชาชนตลอดจนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในพื้นที่จำนวนมาก โดยเฉพาะบริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์และบริเวณใกล้เคียง

สภาพปัญหา

- 1.1 ผู้ค้าตั้งวางจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะทั้งบนทางเท้าผิวการจราจรและจอดรถ
ทำการค้าขายบนรถ ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดและส่งผลกระทบต่อปริมาณ
ข้างเคียงด้วย
- 1.2 ประชาชนและนักเรียนต้องลงมาเดินในผิวจราจรเกิดอุบัติเหตุอันตรายต่อชีวิต
- 1.3 สภาพแวดล้อมไม่มีความเรียบร้อยสวยงาม
- 1.4 มีขยะสะสมในแต่ละวันเป็นแหล่งของการก่อเชื้อโรคต่างๆ
- 1.5 มีผู้เรียกรับผลประโยชน์ค่าคุ้มครองในการประกอบอาชีพ

2) วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่มีสภาพแวดล้อมที่สะอาดสวยงาม
- 2.2 เพื่อคืนทางเท้าให้ประชาชนส่วนรวมได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่สาธารณะ
- 2.3 เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อกรุงเทพมหานครและประเทศในการจัดการปัญหาเมืองอย่างยั่งยืน

3) เป้าหมาย

3.1 ดำเนินการย้ายผู้ค้าบริเวณปากคลองตลาดในจุดผ่อนผันและนอกจุดผ่อนผันทั้งหมด
ให้เข้าไปทำการค้าในตลาดปากคลองตลาด (องค์การตลาดกระทรวงมหาดไทยให้สัมปทานแก่บริษัท
ปากคลองตลาด 2552 จำกัด) ตลาดยอดพิมาน ตลาดส่งเสริมเกษตรไทย และตลาดกลางเกษตรกร
ตลิ่งชัน ซึ่งประชาชนสามารถซื้อสินค้าได้โดยสะดวก เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่กีดขวาง
การจราจร

3.2 ข้อมูลจำนวนผู้ค้าในจุดผ่อนผันและนอกจุดผ่อนผัน (ช่วงกลางวัน) ที่ได้ดำเนินการ
จัดระเบียบย้ายสถานที่ทำการค้าไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2559 จำนวน 476 ราย ดังนี้

ผู้ค้าในจุดผ่อนผัน บริเวณปากคลองตลาดทั้งสองฝั่ง รวมจำนวนผู้ค้า 230 ราย
สถานที่ตั้งวาง ดังนี้

1. ฝั่งตลาดยอดพิมาน ตั้งแต่โค้งผานิตถึงสะพานเจริญรัช ผู้ค้ากลางวัน จำนวน 145 ราย
2. ฝั่งตลาดส่งเสริมเกษตรไทย ตั้งแต่หน้าทำการไปรษณีย์วัดเลียบถึงตรงข้าม
ซอยท่ากลาง (ทางเข้าตลาดส่งเสริมเกษตรไทย) ผู้ค้ากลางวัน จำนวน 85 ราย

ผู้ค้านอกจุดผ่อนผัน บริเวณปากคลองตลาดทั้งสองฝั่ง รวมจำนวนผู้ค้า 246 ราย
สถานที่ตั้งวาง ดังนี้

1. ถนนสะพานพุทธ ผู้ค้ากลางวัน 46 ราย
2. ซอยท่ากลาง ผู้ค้ากลางวัน 44 ราย
3. ถนนบ้านหม้อ ตั้งแต่แยกบ้านหม้อถึงธนาคารกรุงศรีอยุธยา ผู้ค้ากลางวัน 10 ราย

4. ฟุ้งตลาดส่งเสริมเกษตรไทย (หน้าโรงเรียนสวนกุหลาบถึงธนาคารกรุงไทย)
ผู้ค้ากลางวัน 50 ราย

5. ฟุ้งตลาดยอดพิมาน (โค้งผานิตถึงสะพานเจริญรัช) ผู้ค้ากลางวัน 62 ราย

6. หน้าไปรษณีย์วัดเลียบถึงทางเข้าโรงเรียนสวนกุหลาบ ผู้ค้ากลางวัน 34 ราย

3.3 จำนวนผู้ค้าในจุดผ่อนผันและนอกจุดผ่อนผัน (ช่วงกลางคืน) ที่จะดำเนินการจัดระเบียบ
สถานที่ทำการค้า จำนวนทั้งหมด 687 ราย ดังนี้

ผู้ค้าจุดผ่อนผัน บริเวณปากคลองตลาดทั้งสองฝั่งจำนวนผู้ค้า 128 ราย สถานที่
ตั้งวาง ดังนี้

1. ฟุ้งตลาดยอดพิมาน ตั้งแต่โค้งผานิตถึงสะพานเจริญรัช ผู้ค้ากลางคืนจำนวน 46 ราย

2. ฟุ้งตลาดส่งเสริมเกษตรไทย ตั้งแต่หน้าไปรษณีย์วัดเลียบถึงตรงข้ามซอยท่า

กลาง (ทางเข้าตลาดส่งเสริมเกษตรไทย) ผู้ค้ากลางคืน จำนวน 82 ราย

ผู้ค้านอกจุดผ่อนผันบริเวณปากคลองตลาดทั้ง 2 ฝั่ง จำนวนผู้ค้า 559 ราย

สถานที่ตั้งวาง ดังนี้

1. ถนนสะพานพุทธ ผู้ค้ากลางคืน จำนวน 71 ราย

2. ซอยท่ากลาง ผู้ค้ากลางคืน จำนวน 81 ราย

3. ถนนบ้านหม้อ ผู้ค้ากลางคืน จำนวน 83 ราย

4. ข้างโรงเรียนสวนกุหลาบ ผู้ค้ากลางคืน จำนวน 178 ราย

5. ฟุ้งตลาดส่งเสริมการเกษตรไทย ผู้ค้ากลางคืน จำนวน 83 ราย

6. สามเหลี่ยมหน้าโรงเรียนสวนกุหลาบ ผู้ค้ากลางคืน จำนวน 41 ราย

7. ปากซอยท่ากลางถึงท่าเรือปากคลองตลาด ผู้ค้ากลางคืน จำนวน 22 ราย

4) แนวทางดำเนินการ

4.1 สำรวจข้อมูลผู้ค้าบริเวณปากคลองตลาดทั้งหมดทั้งในจุดผ่อนผันและนอกจุดผ่อนผัน

4.2 ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางในการดำเนินการ

4.3 ประชุมคณะกรรมการจัดระเบียบหาบเร่- แผลงลอยระดับเขต เพื่อพิจารณากเลิกผู้ค้า
ในบริเวณจุดผ่อนผันปากคลองตลาด และให้ย้ายเข้าไปทำการค้าในบริเวณตลาด
ใกล้เคียง

4.4 ประกาศยกเลิกการทำการค้าบริเวณปากคลองตลาดทั้งในจุดผ่อนผันและนอกจุดผ่อนผัน

4.5 ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนในการดำเนินการ

4.6 ประชุมผู้ค้าเพื่อชี้แจงให้ผู้ค้าทราบวันที่ยกเลิกทำการค้าและแจ้งสถานที่รองรับผู้ค้าสถานที่
รองรับผู้ค้า ซึ่งราคาเช่ายุติธรรม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ค้าสามารถรองรับผู้ค้าได้

ทั้งหมด ดังนี้ตลาดยอดพิมานตลาดปากคลองตลาด ตลาดส่งเสริมการเกษตรไทย และตลาด
กลางเกษตรกรคลังชั้น เขตคลังชั้น

4.7 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่มาซื้อสินค้าทราบถึงสถานที่ทำการค้าใหม่

5) การปฏิบัติควบคุมพื้นที่

5.1 จัดตั้งเต็นท์กองอำนาจการร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศกิจ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ทหาร
บริเวณหน้าไปรษณีย์วัดเลียบ และเต็นท์ย่อยจำนวน 4 จุด คือ 1) บริเวณถนนตรีเพชร 2) บริเวณ
ปากทางเข้าถนนบ้านหม้อ 3) บริเวณปากทางเข้าตลาดส่งเสริมเกษตรไทย และ 4) บริเวณปากทางเข้า
ซอยเอ็มไพร์

5.2 จัดเจ้าหน้าที่ตรึงกำลังตลอด 24 ชั่วโมง จำนวน 3 ผลัด ผลัดที่ 1 ระหว่างเวลา 08.00 –
16.00 น. ผลัดที่ 2 ระหว่างเวลา 16.00 – 24.00 น. ผลัดที่ 3 ระหว่างเวลา 24.00 – 08.00 น. ของ
วันรุ่งขึ้น โดยปฏิบัติหน้าที่ประจำกองอำนาจการร่วมและประจำจุดสกัดจำนวน 7 จุด

5.3 สำนักงานเขตพระนคร จัดเจ้าหน้าที่เทศกิจประจำกองอำนาจการร่วม ประกอบด้วย
เจ้าหน้าที่จำนวน 10 คน ได้แก่ หัวหน้าชุด ผู้ช่วยหัวหน้าชุด พนักงานเทศกิจ พนักงานขับรถยนต์
และรถยนต์สายตรวจจำนวน 1 คัน พร้อมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน โดยให้เจ้าหน้าที่
ประจำกองอำนาจการก่อนการปฏิบัติตามแผนฯ อย่างน้อย 30 นาที

5.4 สำนักงานเขตพระนครกองบัญชาการตำรวจนครบาลสถานีตำรวจนครบาลท้องที่
เจ้าหน้าที่ทหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกรุงเทพมหานคร จัดส่งเจ้าหน้าที่ประจำกอง
อำนาจการร่วม

5.5 สำนักงานเขตพระนคร สำนักเทศกิจ และสำนักงานเขตที่ได้รับมอบหมายจัดส่ง
เจ้าหน้าที่เทศกิจเข้าร่วมปฏิบัติตามแผนฯ ให้จัดชุดปฏิบัติการประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จำนวน
10 คน ได้แก่ หัวหน้าชุด ผู้ช่วยหัวหน้าชุด พนักงานเทศกิจ พนักงานขับรถยนต์ และรถยนต์สายตรวจ
1 คัน พร้อมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน โดยให้ไปรายงานตัว ณ กองอำนาจการร่วม
พร้อมจัดส่งรายชื่อผู้ปฏิบัติงานก่อนเวลาปฏิบัติงานอย่างน้อย 30 นาที (รายละเอียดการปฏิบัติ
ปรากฏตามบัญชีจุดสกัดและแผนผังตามภาคผนวกแนบท้ายแผนฯ)

5.6 จำนวนเจ้าหน้าที่แต่ละผลัดประจำเต็นท์กองอำนาจการร่วมหน้าไปรษณีย์วัดเลียบ
จำนวน 3 ผลัดๆ ละ 16 คน ประกอบด้วย

5.6.1 เจ้าหน้าที่เทศกิจสำนักงานเขตพระนคร จำนวน 10 คน

5.6.2 เจ้าหน้าที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 2 คน

5.6.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง จำนวน 2 คน

5.6.4 เจ้าหน้าที่ทหาร กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ จำนวน 2 คน

5.7 จำนวนเจ้าหน้าที่แต่ละผลัดประจำจุดสกัด 7 จุด 3 ผลัดๆ ละ 10 คน ประกอบด้วย

5.7.1 เจ้าหน้าที่เทศกิจ จำนวน 10 คน

6. หน่วยปฏิบัติ

6.1 หน่วยปฏิบัติหลัก สำนักงานเขตพระนครประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทศกิจจำนวน 200 คน

6.2 หน่วยสนับสนุน

6.2.1 สำนักเทศกิจ/เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักงานเขตต่างๆ	จำนวน 210 คน
6.2.2 สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จำนวน 4 คน
6.2.3 สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง	จำนวน 6 คน
6.2.4 กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์	จำนวน 6 คน

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2559 รวม 92 วัน

8. การควบคุมบังคับบัญชา

การบังคับบัญชาสั่งการตามแผนฯ ประกอบด้วยผู้บังคับบัญชา ดังนี้

8.1 ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ	หัวหน้าผู้บังคับบัญชา
8.2 ผู้อำนวยการเขตพระนคร	ผู้บังคับบัญชา
8.3 ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตพระนคร	ผู้ช่วยผู้บังคับบัญชา
8.4 หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตพระนคร	ผู้ช่วยผู้บังคับบัญชา

ให้ผู้บังคับบัญชาข้างต้นควบคุม และสั่งการในการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนฯ หรืออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์

9. งบประมาณ

ขออนุมัติจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าประกอบเลี้ยงให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2559 รวม 92 วัน ดังนี้

9.1 ผลัดที่ 2 ระหว่างเวลา 16.00 – 24.00 น. ส่งอาหารเวลา 19.30 น. จำนวน 86 คน คนละ 1 มื้อ มื้อละ 50 บาท เป็นเวลา 92 วัน มื้อเย็น (86 คน x 1 มื้อ 50 บาท x 92 วัน) เป็นเงิน 395,600 บาท

9.2 ผลัดที่ 3 ระหว่างเวลา 24.00 – 08.00 น. ของวันรุ่งขึ้น ส่งอาหารเวลา 24.00 น. จำนวน 86 คน คนละ 1 มื้อ มื้อละ 50 บาท เป็นเวลา 92 วัน มื้อดึก (86 คน x 1 มื้อ x 50 บาท x 92 วัน) เป็นเงิน 395,600 บาทรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 791,200 บาท (เจ็ดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

10. การติดตามผลการดำเนินการ

สำนักงานเขตพระนครรวบรวมข้อมูลและติดตามประเมินผลการปฏิบัติแผนฯ รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกระยะจนเสร็จสิ้นการปฏิบัติตามแผนฯ

11. ผลการดำเนินการ

ตามที่กรุงเทพมหานครมีนโยบายในการจัดระเบียบผู้ประกอบการค้าในที่สาธารณะบริเวณปากคลองตลาด พื้นที่เขตพระนคร และได้ดำเนินการยกเลิกผู้ประกอบการค้าในช่วงเวลากลางวัน ตั้งแต่เดือนเมษายนจนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2559 เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยจะดำเนินการจัดระเบียบผู้ประกอบการค้าในช่วงเวลากลางคืนในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 นั้น ได้ดำเนินการ ดังนี้

1) ฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขตพระนคร ได้เริ่มดำเนินการจัดระเบียบตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 โดยการจัดเจ้าหน้าที่เทศกิจเขตพระนครและเขตอื่นๆ ที่รับผิดชอบตามบัญชีจุดสกัดเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ทหาร รวมจำนวน 300 คน ร่วมปฏิบัติหน้าที่ตั้งกำลังในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อไม่ให้มีผู้ประกอบการค้ามาทำการค้าตลอด 24 ชั่วโมง และเมื่อประมาณ 22.30 น. พบผู้ประกอบการค้าประมาณ 300 คน ออกมารวมตัวประท้วงและโห่ร้องขับไล่เจ้าหน้าที่พร้อมกับนำดอกไม้ที่ขายไม่ได้มาเททิ้งในผิวจราจรบนถนนทางลงสะพานพุทธ ทำให้การจราจรถูกปิดกั้นรถยนต์ไม่สามารถผ่านไปมาได้ ตลอดทั้งเรียกร้องขอความเห็นใจจากหน่วยงานภาครัฐผ่านสื่อมวลชนเพื่อจะขอทำการค้าต่อไป ซึ่งนายวุฒิชัย บุญสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตพระนครพร้อมเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง ร่วมเจรจากับตัวแทนผู้ประกอบการค้าให้หยุดทำการค้าตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร โดยจะไม่ยอมผ่อนปรนขยายเวลาให้อีก เวลาประมาณ 02.15 น. ผู้ค้าจึงยอมสลายตัวไป และจัดเก็บดอกไม้ที่ผู้ค้านำมาทิ้งออกไปเรียบร้อยเวลาประมาณ 02.45 น.

2) ในวันที่ 2-3 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ได้ตั้งกำลังเจ้าหน้าที่บริเวณนี้โดยปรับกำลังเจ้าหน้าที่เพิ่มจากสำนักเทศกิจ 30 คน ตำรวจ 70 คน ทหาร 7 คน มีการตรวจตราพื้นที่จากผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่เทศกิจ ตำรวจ ทหาร ทำให้สถานการณ์เรียบร้อยสามารถควบคุมได้

3) เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 11.00 น. กลุ่มผู้ค้าได้ส่งตัวแทนเข้าประชุมหารือกับกรุงเทพมหานครที่สำนักงานเขตพระนครขอขยายเวลาขายออกไปอีก ซึ่งที่ประชุมมีมติไม่ให้ขยายเวลาทำการค้าอีกต่อไป มีการตรวจพื้นที่จากผู้บังคับบัญชา พร้อมเจ้าหน้าที่เทศกิจ ตำรวจ ทหารผลปฏิบัติการเวลากลางคืนเรียบร้อยดี ไม่มีผู้ค้าฝ่าฝืนหรือประท้วงเรียกร้องใดๆ

4) ขณะนี้ได้ปรับปรุงซ่อมแซมทางเท้าบริเวณถนนตรีเพชร ปากคลองตลาดทั้งสองฝั่ง ส่วนที่เป็นหลุมบ่อ ชำรุด เสียหายจากการใช้พื้นที่ของผู้ค้าให้เรียบร้อยปลอดภัย ส่วนการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณทั้งหมดอยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักผังเมือง (ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตพระนคร , 2559)

2.1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหาบเร่แผงลอย

คำว่า “หาบเร่แผงลอย” ใช้เรียกการค้าข้างทางในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสองประเภท คือ การค้าเคลื่อนที่ได้ ซึ่งเรียกว่า “หาบเร่” และการค้าที่อยู่กับที่เรียกว่า “แผงลอย”

คำว่า “หาบเร่” แสดงถึงนัยของการค้าบนบกและสะท้อนถึงการค้าแบบดั้งเดิม ดังที่ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายคำว่า “หาบ” ไว้ว่า “เอาของห้อย ปลายคานสองข้างแล้วแบกกลางคานพาไป” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ส่วน “หาบเร่” ราชบัณฑิตยสถาน อธิบายไว้ว่าเป็น “ผู้ที่หาบของไปเร่ขาย” ซึ่งแม้ “หาบ” ยังปรากฏอยู่ในปัจจุบัน แต่มีเครื่องทุ่นแรงอื่น เช่น รถเข็น รถจักรยาน รวมถึงการใช้พาหนะ เช่น รถกระบะ ในการเร่ขายสินค้า ซึ่งทุ่นแรงกว่ามาก และทำให้บรรทุกสินค้าได้มากขึ้น

คำว่า “แผงลอย” กล่าวได้ว่าเป็นคำกลางๆ ไม่เจาะจงอธิบายเฉพาะการค้าข้างทาง พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายคำว่า “แผงลอย” ไว้ว่า “ที่ที่จัดไว้ในถนนสาธารณะ หรือที่สาธารณะ รวมถึง อาคาร แคร่ แท่น โต๊ะ แผง เสื่อ พื้นดิน เรือ หรือ แพ สำหรับขายอาหาร น้ำแข็งหรือสิ่งของอย่างอื่น” ซึ่งหมายรวมถึงการค้าในลักษณะ วางแผง หรือตั้งแผงในพื้นที่ต่างๆ เช่น ตลาด ในลักษณะนี้ การขายของ “แบกกะดิน” จึงถือเป็นการค้าแผงลอยการอยู่เป็นที่และเคลื่อนที่ทำให้เงื่อนงำในการประกอบอาชีพแตกต่างกัน การขายอาหารในที่นี้เป็นหลักแหล่งแน่นอน ทำให้ทำเลการค้ามีความสำคัญ บริเวณที่มีประชากรหนาแน่นหรือมีผู้คนสัญจร ไปมามากย่อมเป็น แหล่งทำการค้าที่สามารถทำรายได้ได้มากกว่า ส่วนแบบการค้าเร่ นั้น รายได้ที่เข้ามาจะขึ้นอยู่กับ ความคล่องตัวในการออกหาลูกค้าและการกำหนดเส้นทางการค้าด้วย แต่การค้าเคลื่อนที่ขาย สินค้า นั้นจะมีข้อจำกัดในการบรรทุกปริมาณ สินค้าที่จะติดตัวไป รวมทั้งผู้ที่แบกนั้นต้องมี ร่างกายที่แข็งแรงด้วยเพื่อหาบสินค้าในระยะไกลได้

การค้าของสองกลุ่มนี้มีรูปแบบการค้าที่แตกต่างกัน แต่มักจะถูกผู้คนเรียกรวมกันว่า “หาบเร่แผงลอย” เป็นตัวแทนของการค้าข้างทางและปฏิเสธถึงความแตกต่างของการค้าทั้งสอง รูปแบบนี้ ซึ่งหากพิจารณาจากเงื่อนงำด้านพื้นที่ในการประกอบอาชีพ จะมีความแตกต่างกันในด้าน คุณลักษณะของผู้ค้ามุมของผู้ค้าต่ออายุชีพของตน รวมทั้งความสามารถในการสะสมทุนและ ความสำเร็จที่แตกต่างกันด้วย

โดยสรุปแล้วคำว่า “หาบเร่แผงลอย” จึงหมายถึงการทำธุรกิจการค้าใดที่อยู่บนข้างทาง โดยอาศัยฟุตบาท หรือทางสาธารณะ ในการตั้งร้านที่เป็นลักษณะชั่วคราวคือ ใช้พาหนะบรรทุกสิ่งของ มาจัดตั้งร้านค้าโดยใช้โต๊ะ เสื่อ แผง พื้นดิน เมื่อขายเสร็จจึงรื้อออก หรือใช้พาหนะเคลื่อนที่บรรทุก จัดตั้งขายของ โดยลักษณะเป็นรถเข็นเป็นต้น

2.1.4 แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี

ความหมายของการบริหารจัดการ

ธงชัย สันติวงษ์ (2540 : 1) กล่าวว่า การบริหารจัดการ คือ งานของหัวหน้าหรือผู้นำที่จะต้องทำ เพื่อให้กลุ่มต่างๆ ที่มีคนหมู่มากมาอยู่ร่วมกัน และร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้จนสำเร็จผลโดยได้ประสิทธิภาพ กล่าวอย่างง่ายๆ การบริหาร คือ การทำงานเสร็จลงได้โดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำให้เสร็จนั่นเอง

ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2540 : 1) กล่าวว่า งานบริหารจัดการ หมายถึง กิจการที่เกี่ยวกับการจัดการดำเนินงานให้มีการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร ทั้งนี้เพื่อให้งานขององค์กรสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สมยศ นาวิการ (2538 : 18) กล่าวว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการ ของการวางแผน การจัดองค์กร การมีส่วนร่วม และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์กรและการใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

Robbin, S.P. and Coulter, M. (1996 : 8 อ้างถึงในรุ่งนภา ตาอินทร์, 2551 : 14) อธิบายว่า การบริหารจัดการ คือ กระบวนการของกิจกรรมที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในองค์กรโดยไม่ได้ทำเอง

การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่ผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะ ทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว (ถนัด เศษทรัพย์, 2550 : 19)

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่างๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งก็คือ ความสามารถของบุคคล หรือกลุ่มคนที่ทำหน้าที่ในการวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุมการทำงานเพื่อให้กิจกรรมขององค์กรดำเนินไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยปัจจัยในการบริหารเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้

1) แนวคิดการทางการบริหารจัดการ

ถนัด เศษทรัพย์ (2550 : 21-25) กล่าวว่า ในอดีตที่ผ่านมากระบวนการจัดการของการผลิตและกิจกรรมต่างๆ ก็ดี ทางเศรษฐกิจ ทางการตลาด มิได้มีความสลับซับซ้อนมากนัก และไม่ต้องอาศัยระบบของการจัดการเช่นในปัจจุบันนี้กระทั่งเมื่อมีการปฏิวัติอุตสาหกรรมเกิดขึ้นในโลก (ประมาณปี ค.ศ. 1880 เป็นต้นมา) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก อันมีผลทำให้เศรษฐกิจ สังคม การเมืองมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากตลอดจนมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเริ่มเป็นที่ยอมรับและขยายตัวมากขึ้น มีการพัฒนามากขึ้นเป็นลำดับ

สำหรับแนวคิดทางการบริหารจัดการ ได้วิวัฒนาการเรื่อยมาเป็นลำดับ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 2 แนวคิด คือ

1. แนวคิดก่อนยุคการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Pre – Scientific Management) ในยุคนี้เป็นยุคก่อนปี ค.ศ. 1880 ซึ่งการบริหารในยุคนี้อาศัยอำนาจหรือการบังคับให้คนงานทำงานซึ่งวิธีการบังคับอาจใช้การลงโทษ การใช้แส้ การทำงานในยุคนี้เปรียบเสมือนทาส คนในยุคนี้จึงต้องทำงานเพราะกลัวการลงโทษ
2. แนวคิดการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) แนวคิดนี้เริ่มในช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรม คือ ประมาณปี ค.ศ. 1888 เป็นต้นมาจนถึงปี ค.ศ. 1930 ในยุคนี้ได้ใช้หลักวิธีการจัดการแบบวิทยาศาสตร์มาช่วยในการบริหารจัดการ ทำให้ระบบบริหารจัดการแบบโบราณได้เปลี่ยนแปลงไปมากซึ่งบุคคลที่มีชื่อเสียงในการบริหารในยุคนี้มี 2 ท่าน คือ Frederick W. Taylor และ Henri J. Fayol Frederick W. Taylor ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ หรือบิดาของวิชาการจัดการที่มีหลักเกณฑ์ โดยได้ศึกษาหาวิธีเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดย Taylor ได้เข้าทำงานครั้งแรกในโรงงานที่เพนซิลวาเนีย เมื่อปี ค.ศ. 1878 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำมาก การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ ไม่มีมาตรฐานในการประเมินผลของคนงาน การแบ่งงานไม่เหมาะสม การตัดสินใจขาดหลักการและเหตุผล

Taylor ได้คัดค้านการบริหารงานแบบเก่าที่ใช้อำนาจ (Power) ว่าเป็นการบริหารที่ใช้ไม่ได้ และมีความเชื่อว่า การบริหารที่ดีต้องมีหลักเกณฑ์ การทำงานไม่ได้เป็นไปตามยถากรรม Taylor จึงได้ศึกษาและวิเคราะห์เวลาการเคลื่อนไหวในขณะที่ทำงาน เพื่อดูการทำงานและการเคลื่อนไหวของคนงานในขณะที่ทำงาน โดยได้คิดค้นและกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุด สำหรับงานแต่ละอย่างที่ได้มอบหมายให้คนงานทำ ดังนั้นผู้บริหารจัดการจึงต้องเน้นและปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดวิธีการทำงานด้วยหลักเกณฑ์ที่ได้มีการทดลองแล้วว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด
2. การคัดเลือกบุคลากรและการบริหารบุคลากร ต้องทำอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสม
3. ต้องมีการประสานร่วมมือระหว่างผู้บริหารกับคนงาน
4. ผู้บริหารต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในด้านการวางแผน และมีการมอบหมายงานตามความถนัดด้วย

สำหรับการศึกษาที่ใช้หลักวิทยาศาสตร์ (The Scientific Approach) มีส่วนประกอบสำคัญ 3 ลักษณะ คือ

1. มีแนวคิดชัดเจน (Clear Concept) แนวความคิดต้องชัดเจนแน่นอนในสิ่งที่จะวิเคราะห์
2. วิธีทางวิทยาศาสตร์ (Scientific) สามารถพิจารณาข้อเท็จจริงได้ทางวิทยาศาสตร์หรือสังเกตได้ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการทดสอบความถูกต้อง ถ้าเป็นจริงก็คือ หลักเกณฑ์ (Principles)
3. ทฤษฎี (Theory) หมายถึง การจัดระบบความคิดและหลักเกณฑ์มารวมกันเพื่อให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง

Henri J. Fayol เป็นวิศวกรเหมืองแร่ชาวฝรั่งเศส ได้สร้างผลงานทางแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารซึ่งมุ่งที่ผู้บริหารระดับสูง โดยศึกษากฎเกณฑ์ที่เป็นสากลและได้เขียนหนังสือ Industrial General Management เสนอแนวคิดกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารของผู้บริหาร ดังนี้

1. หน้าที่ของนักบริหาร (Management Functions) มีดังนี้
 - 1.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องเตรียมการวางแผนการทำงานขององค์กรไว้ล่วงหน้า
 - 1.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องเตรียมจัดโครงสร้างขององค์กรให้เหมาะสมกับทรัพยากรทางการบริหาร
 - 1.3 การสั่งการ (Directing) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องมีการวินิจฉัยสั่งการที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรดำเนินไปตามเป้าหมาย
 - 1.4 การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การที่ผู้บริหารมีหน้าที่เชื่อมโยงต่างๆ ขององค์กรให้ดำเนินไปอย่างสอดคล้องต้องกัน
 - 1.5 การควบคุม (Controlling) หมายถึง การที่ผู้บริหารคอยควบคุมและกำกับกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กรให้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้

2. หลักการบริหาร (Management Principles) Fayol ได้วางหลักพื้นฐานทางการบริหารไว้ 14 ประการ ดังนี้

- 2.1 การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) การแบ่งงานกันทำจะทำให้คนเกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) อันเป็นหลักการใช้ประโยชน์ของคนและกลุ่มคนให้ทำงานเกิดประโยชน์สูงสุด
- 2.2 อำนาจหน้าที่ (Authority) เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้บริหารมีสิทธิ์ที่จะสั่งให้ผู้อื่นปฏิบัติงานที่ต้องการได้โดยจะมีความรับผิดชอบ (Responsibility) เกิดขึ้นตามมาด้วย ซึ่งจะมีความสมดุลซึ่งกันและกัน

- 2.3 ความมีระเบียบวินัย (Discipline) บุคคลในองค์กรจะต้องเคารพเชื่อฟัง และการปฏิบัติตามเกณฑ์ กติกาและข้อบังคับต่างๆ ที่องค์กรกำหนดไว้ ความมีระเบียบ วินัยจะมาจากความเป็นผู้นำที่ดี
- 2.4 เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) ในการทำงานใต้บังคับบัญชา ควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเท่านั้น ไม่เช่นนั้นจะเกิดการโต้แย้งสับสน
- 2.5 เอกภาพในการสั่งการ (Unity of Direction) ควรอยู่ภายใต้การจัดการหรือ การสั่งการ โดยผู้บังคับบัญชาคนหนึ่งคนใด
- 2.6 ผลประโยชน์ขององค์กรมาก่อนผลประโยชน์ส่วนบุคคล (Subordination of Individual Interest to the General Interest) คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กร เป็นอันดับแรก
- 2.7 ผลตอบแทนที่ได้รับ (Remuneration of Personnel) ต้องยุติธรรม และเกิดความพึงพอใจทั้งสองฝ่าย
- 2.8 การรวมอำนาจ (Centralization) ไว้ที่ศูนย์กลางเพื่อให้สามารถควบคุมได้
- 2.9 สายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) การติดต่อสื่อสารความเป็นไปตามสายงาน
- 2.10 ความมีระเบียบเรียบร้อย (Order) ผู้บริหารต้องกำหนดลักษณะและขอบเขตของงาน เพื่อประสิทธิภาพในการจัดระเบียบการงาน
- 2.11 ความเสมอภาพ (Equity) ยุติธรรมและความเป็นกันเอง เพื่อให้เกิดความภักดี
- 2.12 ความมั่นคงในการทำงาน (Stability of Tenure of Personnel) การหมุนเวียนคนงาน ตลอดจนการเรียนรู้ และความมั่นคงในการจ้างงาน
- 2.13 ความคิดริเริ่ม (Initiative) เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น
- 2.14 ความสามัคคี (Unity) หลีกเลี่ยงการแบ่งพรรคแบ่งพวกในองค์กร

2) แนวคิดการจัดการยุคการบริหารสมัยใหม่ (Modern Management)

ถนัด เดชทรัพย์ (2550 : 27-27) กล่าวว่า แนวคิดในยุคนี้เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 – ปัจจุบัน ซึ่งในขณะนี้เศรษฐกิจและธุรกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว ความสลับซับซ้อนในการบริหารการจัดการก็มากขึ้น เพราะฉะนั้นการจัดการสมัยใหม่ จึงต้องใช้หลักทางคณิตศาสตร์มาช่วยในการตัดสินใจ ตลอดจนการจัดการเชิงระบบมาช่วย แต่อย่างไรก็ตามการบริหารการจัดการสมัยใหม่ ก็ยังมีได้ทั้งหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และแนวคิดในด้านมนุษยสัมพันธ์เสียทีเดียว

การจัดการเชิงระบบ (System Approach) ความหมายของระบบ (System) “A Set of Interdependent, Interaction Element” ตัวอย่างเช่น คนเป็นระบบ เพราะในร่างกายคนเรานั้นประกอบด้วย อวัยวะ ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างอัตโนมัติ ระบบจึงถือเป็น Grand Theory เป็นทฤษฎีขนาดใหญ่ เพราะมีระบบย่อยหรือสิ่งต่างๆมากมาย เนื่องจากปัจจัยต่างๆ ขององค์การไม่ว่าภายในหรือภายนอก ล้วนแต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้นการบริหารจัดการจึงต้องปรับตัวให้มีความสมดุลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวถึงจะทำให้ห้องกิจการเติบโต อยู่รอด และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

การจัดการโดยใช้คณิตศาสตร์ หรือเชิงปริมาณมาช่วยในการตัดสินใจ (Quantitative or Decision Making Approach) การศึกษาในแนวนี้จะใช้เครื่องมือสมัยใหม่มาช่วยในการตัดสินใจ เช่น การวิเคราะห์เชิงปริมาณ การวิจัย การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทำให้ต้องมีหลักการและเหตุผล มีหลักมีเกณฑ์ และเป็นการบริหารการจัดการที่สามารถลดความเสี่ยงขององค์การได้ในระดับหนึ่ง

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเป็นการทำงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบสำคัญ ใช้ทรัพยากรบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

Ryan and Smith (1954 อ้างถึงใน ลินเลิศ สุขุม, 2543 :19) ได้พูดถึงประสิทธิภาพของบุคคล (Human Efficiency) ว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ในแง่บวกกับสิ่งที่ทุ่มเทและลงทุนให้กับงาน ซึ่งประสิทธิภาพในการทำงานนั้นมองจากแง่มุมของการทำงานของแต่ละบุคคล โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ให้กับงาน เช่น ความพยายาม กำลังงาน กับผลลัพธ์ที่ได้จากงานนั้น

Simon (1960 อ้างถึงใน แสงรัตน์มงคลมาศ, 2514 :81) ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้ว่า งานใดจะมีประสิทธิภาพสูงสุดให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมา เพราะฉะนั้นประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้าและถ้าเป็นการบริหารราชการก็บวกความพึงพอใจของประชาชนหรือผู้รับบริการ (Satisfaction) เข้าไปด้วย ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$E = (O-I) + S$$

E	คือ ประสิทธิภาพของงาน (Efficiency)
O	คือ ผลผลิตหรือผลงานที่ได้รับ (Output)
I	คือ ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรทางการบริหารที่ใช้ไป (Input)
S	คือ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา (Satisfaction)

Good , Carter V. (1973: 193) ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึงความสามารถที่ทำให้เกิดความสำเร็จตามความปรารถนาโดยใช้เวลาและความพยายามเล็กน้อยก็สามารถให้ผลงานที่ได้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์

Certo S.C. (2000 : 9) ได้ให้คำนิยามของประสิทธิภาพและประสิทธิผลว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึงการใช้ทรัพยากรขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประสิทธิภาพมุ่งทำให้เกิดการ“ทำสิ่งที่ถูกต้อง (Doing the Right Things)” ส่วนคำว่าประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง เป็นวิธีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้เกิดความสิ้นเปลืองน้อยที่สุดโดยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ทรัพยากรต่ำสุดกล่าวคือเป็นการใช้โดยมีเป้าหมาย (Goal) คือประสิทธิผลหรือให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้สูงสุดอาจเรียกว่า“ทำสิ่งต่างๆให้ถูกต้อง (Doing Things Right)”

ติน ปรัชญาพฤทธิ (2536 : 130) ได้ให้ความหมายไว้ในหนังสือ “ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์” ว่าประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึงการสนับสนุนให้มีวิธีการบริหารที่จะได้รับผลดีมากที่สุดโดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดนั้นก็คือการลดค่าใช้จ่ายด้านวัตถุและบุคลากรลงในขณะที่พยายามเพิ่มความมั่นคงความเร็วและความราบเรียบของการบริหารให้มากขึ้น

2.1.5 ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

ได้มีผู้ทำการศึกษาและเสนอแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ดังนี้
กล้า ทองขาว (2548: 7) กล่าวว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติเป็นกระบวนการจัดการและกระบวนการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์ที่บรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

จุมพล หนีพานิข (2549: 182) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติไว้ว่าเป็นการบริหารนโยบายขององค์กร ที่ครอบคลุมทั้งการวิเคราะห์พฤติกรรมองค์กรปฏิสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคล ความร่วมมือร่วมใจของทุกคนที่เกี่ยวข้อง สภาพแวดล้อมของระบบ และปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการบรรลุตามเป้าหมายของนโยบาย

สุรสิทธิ์ วัชรขจร (2549: 74) กล่าวว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติเป็นกระบวนการหรือวิธีการนำนโยบายที่ผ่านการเห็นชอบจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่น การวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดแนวทางปฏิบัติ การเก็บรวบรวมข้อมูล การเจรจาต่อรอง เป็นต้น

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2551: 7) กล่าวว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ เป็นการนำหลักการ หรือกระบวนการหรือกิจกรรมที่ผ่านการยอมรับและอนุมัติ โดยอยู่ในรูปแบบของกฎหมาย นโยบายระเบียบ คำสั่งหรือรูปแบบอื่นๆ มาสู่การปฏิบัติ

วระเดช จันทรศร (2551: 1) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ เปรียบเสมือนกลไกหลักสำคัญ ในการดำเนินงานของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง เนื่องจาก “นโยบาย” ก็คือกิจกรรมต่างๆ ที่รัฐบาลได้จัดทำขึ้น หรือ “แผนงานหรือโครงการ” หรือ “แนวทางปฏิบัติที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐได้กำหนดขึ้น” เพื่อเจตนาในการแก้ไขปัญหา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แต่ที่ผ่านมา นโยบายส่วนใหญ่ไม่ได้รับการส่งเสริมผลักดันให้เกิดผลสำเร็จ จึงทำให้เกิดความล้มเหลวในการนำไปใช้ และเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ (สิ้นเปลืองงบประมาณ) สิ้นเปลืองเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน และสิ้นเปลืองบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและการดำเนินนโยบาย ดังกล่าว

สุวัฒน์ อินทรประไพ (2555: 108) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ นั่นคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมองว่า ภาครัฐควรให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินนโยบายหรือโครงการต่างๆ กับประชาชน ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายโดยตรง

โดยสรุป “การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ” เป็นขั้นตอนที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่มทั้ง ฝ่ายการเมือง ระบบราชการ ข้าราชการ และผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบาย เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการดำเนินงาน เพราะนโยบายสาธารณะที่ดี คือ ต้องเกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม และต้องมีกลไกการบริหารของภาครัฐที่ดี โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ วางแผน โครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ออกแบบโครงการและดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงาน/โครงการที่กำหนดไว้ รวมถึงการติดตามประเมินผล ซึ่งปัจจัยกำหนดความสำเร็จในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ นั้นต้องคำนึงถึงบริบท ทั้งภายในและภายนอกองค์กร อันได้แก่ สภาพแวดล้อม เวลา ทรัพยากร งบประมาณ แผนงาน และนโยบายพื้นฐานที่มีอยู่ ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์และเห็นพ้องต้องกันในวัตถุประสงค์เดียวกัน รวมถึงมีการจัดกิจกรรมตามลำดับอย่างเหมาะสม และที่สำคัญที่สุดคือผู้มีอำนาจในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะต้องได้รับการยอมรับอย่างแท้จริงและนำนโยบายไปปฏิบัติโดยพื้นฐานของธรรมาภิบาล

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นงานวิจัยที่มีสาระสอดคล้องกับการศึกษา เรื่องการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

พรณิลัย นิติโรจน์ (2551: 4-6) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ผลการศึกษาโดยรวมค้นพบว่าปัจจัยหลัก และตัวชี้วัดทุกตัว ได้แก่ (1) นโยบายประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ ความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความชัดเจนของเป้าหมาย และความเพียงพอของทรัพยากร (2) เจ้าหน้าที่เทศกิจประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ ความรู้ความสามารถ ความตั้งใจจริง การปรับตัว และ (3) ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (ผู้ค้า ผู้ซื้อและผู้ใช้ทางเท้า) ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ ความต้องการยอมรับ (ยกเว้นการมีส่วนร่วม) มีอิทธิพลต่อผล และผลลัพธ์ของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรคที่เป็นปัญหาใหญ่ที่ทำให้การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร หรือสำเร็จแค่บางส่วน และบางพื้นที่เท่านั้น เนื่องจากนโยบายดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันทั้งเรื่องของขนาด ความหนาแน่นของประชากร ที่ทำให้การจัดระเบียบดังกล่าวยากง่ายแตกต่างกัน ส่วนปัญหาในด้านอื่นๆ เช่น ความพอเพียงของทรัพยากรบุคคล และวัสดุอุปกรณ์ ก็เนื่องจากสภาพของพื้นที่เขตที่แตกต่างกัน และเรื่องของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ค้า ผู้ซื้อและผู้ใช้ทางเท้าในแต่ละเขตก็มีความต้องการแตกต่างกัน หากประชากรในพื้นที่เขตใดมีความหนาแน่นสูง ความต้องการซื้อสินค้าย่อมสูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้ผู้ค้าต้องแย่งพื้นที่ค้ากันอย่างหนัก ทำให้การจัดระเบียบของเจ้าหน้าที่เทศกิจ ยากตามไปด้วย เป็นต้น

สุรเดช อำนวยสาร (2539: 4-6) ได้ทำการศึกษาการแก้ไขปัญหาหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร(2535-2539) ผลการวิจัยพบว่า การแก้ไขปัญหานโยบายหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร ช่วงปี พ.ศ. 2535-2539 เป็นการนำนโยบายลักษณะพิเศษประกอบกับกฎหมายมารองรับ สำหรับลงโทษผู้ฝ่าฝืน และได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ 16 ข้อด้วยกัน นโยบายนี้เป็นเรื่องที่เกิดแนวทางการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติ โดยพบว่า การนำนโยบายการแก้ไขปัญหานโยบายหาบเร่แผงลอยช่วงปี พ.ศ. 2535 – 2539 ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานโยบายหาบเร่แผงลอยได้ เพียงแต่เป็นการชะลอปัญหา และลดความขัดแย้งระหว่างผู้ค้ากับประชาชนได้บางส่วนจวบจนถึงจุดที่ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น และผู้ค้าก็เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว จนไม่สามารถอยู่บนทางเท้าร่วมกันได้ก็จะเป็นการต้องทบทวนนโยบายกันใหม่อีกครั้ง ในด้านข้อเสนอแนะประกอบด้วยข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ที่ควรแก้ไขปัญหานโยบายหาบเร่แผงลอยของชาวชนบท โดยการสร้างงานในชนบท การให้ข้าราชการประจำเป็นผู้กำหนดนโยบายและปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาทางเมือง การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายให้ชัดเจน ทั้งระยะเวลาและผลของนโยบาย ควรให้มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนให้เปลี่ยนพฤติกรรม

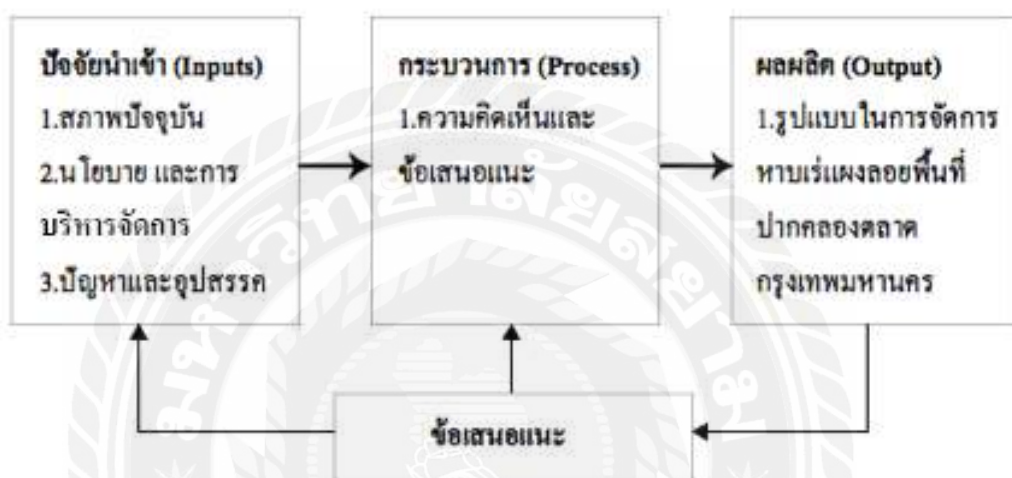
ในการซื้อในสถานที่ที่กำหนด อาจจะใช้ชอย หรือปิดถนน เพื่อการค้าขายโดยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งประชาชน ผู้ค้า และเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร่วมกันกำหนด ส่วนข้อเสนอแนะในเชิงบริหาร ควรให้ สำนักงานเขตพื้นที่เป็นผู้กำหนดจุดผ่อนผันเอง เนื่องจากรู้ปัญหาในพื้นที่ดีและควรให้สำนักเทศกิจออกตรวจตราการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจเขต เพื่อถ่วงดุลอำนาจแก้ปัญหา การรู้จักมักคุ้นกับผู้ค้าต่อไป

ศุภิษณา อูวอง (2555: 53) ได้ศึกษาการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยริมบาทวิถีกรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งประเด็น ปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะและแนวทางปรับปรุงนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยริมบาทวิถีกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยริมบาทวิถีกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติของสำนักงานเขตหลักสี่ มีความแน่นอน ชัดเจน และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ผู้บริหารสำนักงานเขตหลักสี่ให้ความสำคัญ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับปริมาณงานทำให้การดำเนินงานและการพัฒนาปรับปรุงการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยริมบาทวิถีกรุงเทพมหานครของสำนักงานเขตหลักสี่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจึงมีข้อเสนอแนะและแนวทางปรับปรุงในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่การบริหรงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล หลักคุณธรรม หลักจริยธรรม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

มธุรส หาญสมสกุล (2554:2) ได้ศึกษาการบริหารจัดการหาบเร่แผงลอย ในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่สนามหลวง เขตพระนคร ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ปัจจัยต่างๆปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความชัดเจนและความสอดคล้องต่อสภาพปัญหาของวัตถุประสงค์ ปัจจัยด้านสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติ ปัจจัยด้านมาตรการเพื่อให้การบังคับใช้มีผล ปัจจัยด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในพื้นที่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและปัจจัยด้านการยอมรับและการต่อต้านจากกลุ่มผู้ค้า ประชาชน ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในพื้นที่สนามหลวงไปปฏิบัติ แต่ในส่วนของการศึกษาาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่า ภาครัฐยังเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไม่เพียงพอ ซึ่งอาจเป็นตัวแปรสำคัญที่จะมีผลต่อความยั่งยืนในอนาคตของการดำเนินนโยบายจัดระเบียบนี้

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้พิจารณาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากบทที่ 2 ดังกล่าวมาแล้วนั้น จึงได้ตั้งเค้าระหัดแนวคิด เกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยดังต่อไปนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและ ผู้วิจัยสามารถเข้าไปในสถานการณ์จริงในการลงพื้นที่ภาคสนาม ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึก โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นตัวกำหนดวิธีวิจัยโดยมีขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อคณะกรรมการและ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้

3.1.1. ผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการเขตพระนคร	จำนวน 1 คน
2) ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตพระนคร	จำนวน 1 คน
3) เจ้าหน้าที่เทศกิจ	จำนวน 2 คน
4) ผู้ค้าหาบเร่แผงลอยในพื้นที่ปากคลองตลาด	จำนวน 6 คน
5) ประชาชนที่สัญจรไปมา	จำนวน 5 คน

3.2 การสร้างเครื่องมือ

3.2.1 แนวทางการวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยวิเคราะห์เอกสาร โดยศึกษาจากเอกสารที่เป็น หลักฐานในการดำเนินงานตาม โครงการต่างๆ

3.2.2 แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสร้างความเป็นกันเอง กับผู้รับการสัมภาษณ์ ผู้ค้าและประชาชนในพื้นที่ปากคลองตลาด สำหรับผู้รับสัมภาษณ์ ที่เป็นข้าราชการนั้น ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ เพื่อรักษาเวลาในการบันทึกข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการอยู่บนหลักการรักษาสีที่อันเป็นความลับของผู้ให้ข้อมูล ด้วยการป้องกันสิ่งที่คาดว่าจะเป็นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยถือว่าเป็นหลัก จรรยาบรรณในการทำวิจัย เพราะการได้ข้อมูลที่ลุ่มลึกละเอียดอ่อนบางประการมาจากการบันทึกภาพ เสียง และจากการจดบันทึกประเด็นที่สำคัญ อาจส่งผลเสียหายต่อผู้ให้ข้อมูลได้ถ้าหากมีการเผยแพร่ ออกไป ฉะนั้น นอกจากจะนำข้อมูลมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ โดยไม่ระบุชื่อที่แท้จริงแล้ว ผู้วิจัยจะจัดเก็บข้อมูลไว้อย่างเป็นความลับที่สุด

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการใช้เครื่องมือในการสัมภาษณ์ โดยอธิบายให้ผู้ให้ข้อมูลทราบล่วงหน้าว่า ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดถือเป็นความลับ และในระหว่างการสัมภาษณ์ ถ้าหากผู้ให้ข้อมูลไม่ยินดีตอบคำถาม หรือขอยุติการให้ข้อมูล ก็สามารถกระทำได้และในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลไม่อนุญาตให้ใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือการบันทึกภาพ แต่ยินดีให้ข้อมูลผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกข้อความสำคัญโดยจัดทำบันทึกรายละเอียดทันทีหลังเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แล้ว

การให้สัมภาษณ์ทุกครั้ง ผู้วิจัยได้ให้ความเคารพในสิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยให้เกียรติสร้างความไว้วางใจ แนะนำตนเอง อธิบายถึงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือ ในการดำเนินการสัมภาษณ์ โดยให้เป็นไปด้วยความเต็มใจของผู้ให้ข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การเข้าถึงข้อมูล ในการทำวิจัยที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยได้ติดต่อกับสำนักงานเขตเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง และลงพื้นที่ปากคลองตลาด เพื่อสร้างสัมพันธ์อันดีกับพ่อค้าแม่ค้าเพื่อจะได้สะดวกแก่การเข้าถึงข้อมูล

3.3.2 ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเตรียมพร้อมสำหรับการสัมภาษณ์ โดยศึกษาข้อมูลเอกสารวิชาการ รายงานการวิจัยต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจถึง แนวทาง แนวคิด แนวทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมทั้งข้อมูลของพื้นที่ที่ศึกษา ลักษณะทางกายภาพ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดเป็นแนวทางสัมภาษณ์

3.3.3. การเก็บข้อมูลภาคสนาม เนื่องจากผู้วิจัยต้องการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลต่างๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันทางด้าน ภูมิหลัง เศรษฐกิจและสังคม วิธีการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยจึงทำทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เน้นการพูดคุยแบบเป็นกันเอง ซึ่งเป็นการแสดงให้ผู้ให้ข้อมูลนั้นมีความเชื่อมั่นในตัวของผู้วิจัยและงานวิจัย ผู้วิจัยเข้าพื้นที่เพื่อเลือกกลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลหลัก และเลือกสถานที่สัมภาษณ์ เพื่อทำการสัมภาษณ์ให้เป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์

3.4. การตรวจสอบเครื่องมือ

ในการตรวจสอบข้อมูลผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) (Denzin , N. K.: 1970 อ้างถึงในสุภางค์ จันทวานิช, 2531: 129 – 130) ได้เขียนวิธีการโดยละเอียด ดังนี้

3.4.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบคือการสอบแหล่งของข้อมูล แหล่งที่มาจะพิจารณา ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล แหล่งเวลาหมายถึง ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ เช่น ถ้าผู้วิจัยเคยสังเกตผู้สพยาบ้าเวลาบ่ายและเวลาอื่นด้วย แหล่งสถานที่ หมายถึงว่าถ้า

ข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ เช่นผู้ป่วยโรคจิตมีอาการคลุ้มคลั่ง เมื่ออยู่ในบ้าน ถ้าหากอยู่ที่อื่นยังจะมีอาการคลุ้มคลั่งเหมือนอยู่ในบ้านหรือไม่ แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ เช่น ชักถามบุตรชายผู้ป่วยเปลี่ยนเป็นชักถาม หรือเปลี่ยนจากปัจเจกบุคคลเป็นกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มสังคม ข้อมูลที่ได้จะแตกต่างกันหรือไม่ หากข้อมูลไม่แตกต่างถือว่าข้อมูลมีความแม่นยำตรง มีความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3.4.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) คือการตรวจสอบว่า ถ้าผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิมจะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด อาจทำได้ง่ายกว่าในระดับสมมติฐานชั่วคราว (Working Hypothesis) และแนวคิด ขณะที่ยังมีตีความสร้างข้อสรุปเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้ทำการตีความ และให้ความหมายแก่ข้อมูลที่ได้จากการถอดถ้อยคำทั้งข้อมูลที่ได้บันทึกไว้จากการศึกษาเอกสาร การลงภาคสนาม การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์อย่างละเอียด โดยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง แล้วเชื่อมโยงข้อค้นพบต่างๆ ที่ค้นพบเข้าด้วยกัน เพื่อทำเป็นข้อสรุปผ่านกระบวนการสังเคราะห์แยกแยะ ให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น ใช้ความเป็นเหตุเป็นผลในการนำเสนอและตีความตามปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยจำแนกตามประเด็นที่ศึกษาจากจุดประสงค์ของการวิจัย

บทที่ 4

ผลของการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค เพื่อหาแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนครกรุงเทพมหานคร ให้ดี เพื่อจะเป็นแนวทางให้เขตอื่นนำไปปฏิบัติต่อไป โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research methodology) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) โดยที่ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในส่วนนี้ เป็นการสรุปความเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีบทบาทในการบริหาร เจ้าหน้าที่ผู้จัดระเบียบ พ่อค้าแม่ค้าซึ่งถูกจัดระเบียบ และประชาชนทั่วไป ดังต่อไปนี้

4.1 สภาพการดำเนินการการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

การดำเนินการการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนครกรุงเทพมหานคร เป็นเรื่องที่มีความพยายามที่จะจัดระเบียบมานานแต่ไม่เคยทำได้สำเร็จ มีประชาชนร้องเรียนเข้ามาเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นเห็นอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงมีความพยายามที่จะจัดระเบียบให้เป็นที่เรียบร้อย

จากการสัมภาษณ์ คุณพงษ์ศิริธรรม ผู้อำนวยการเขตพระนคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ปากคลองตลาดในอดีตไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สภาพเป็นจริงคือผู้ค้าไม่เข้าไปขายในตลาดที่ตนมีอยู่แต่จะใช้เป็นที่เก็บของและผู้ค้าก็จะออกมาขายบนทางเท้า ไม่มีระเบียบวินัย และจากการจัดระเบียบโดยเจ้าหน้าที่เทศกิจ ช่วงกลางคืนกับช่วงเช้าจะมีการรูด้ามมาบนผิวการจราจรเป็นบางส่วนและมีการจัดส่งของก่อให้เกิดปัญหาการจราจร ช่วงกลางวันจะมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากกว่าช่วงกลางคืน ทั้งนี้ผู้ค้าก็ยังคงขายทั้งหน้าร้านตนและส่วนที่ติดกับผิวการจราจร แต่สองปีที่ผ่านมา มีการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยจึงทำให้ต้องยกเลิกผู้ค้าปากคลองและจัดระเบียบใหม่ ซึ่งปัจจุบันมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยดี และทางสำนักงานเขตกำลังทำทางเท้าอยู่ คาดว่าน่าจะเสร็จในสามเดือน และจะยังตรึงกำลังเจ้าหน้าที่อยู่เหมือนเดิมเพราะเกรงว่าเมื่อถอนกำลังแล้วผู้ค้าที่อยู่ในตลาดจะลักลอบออกมาขายบนทางเท้าอีก ทั้งนี้เป็นการสิ้นเปลืองกำลังเจ้าหน้าที่อย่างมาก”

จากการสัมภาษณ์ คุณอภิชาติ แสนมาโนช หัวหน้าฝ่ายเทคนิค เขตพระนคร (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 7 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ก่อนจะจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยนั้น มีพ่อค้าแม่ค้ามาตั้งค้าขาย ลินค้าอยู่ที่บริเวณปากคลองตลาดเป็นจำนวนมาก ไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ก่อให้เกิดปัญหา ทั้งบนทางเท้าเช่นการตั้งแผงค้าบนทางเท้าทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการสัญจร และ ในด้านการจราจรผู้ค้าตั้งแผงลงไปบนพื้นผิวการจราจรก่อให้เกิดปัญหาการติดเป็นจำนวนมาก ยากต่อการแก้ไข จนมีข้อร้องเรียนของประชาชนเข้ามา ทางสำนักงานเขตพระนคร โดยฝ่ายเทคนิค เป็นผู้ดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย จากการสัมภาษณ์ คุณฉัตรชัย สุ่มงาม เจ้าหน้าที่เทคนิค เขตพระนคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบ หาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “สภาพไม่เป็นดังปัจจุบัน มีความวุ่นวาย แต่เมื่อเจ้าหน้าที่จัดระเบียบกวาดขึ้น ก็เป็นไปด้วยความสะดวกเนื่องจากผู้ค้าเชื่องพียง เจ้าหน้าที่ให้อยู่กรอบที่กำหนดไว้”

จากการสัมภาษณ์ คุณวรรณ สีหามาศ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการ จัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ปากคลองตลาด สมัยก่อนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ในขณะที่ลูกค้าและคนมาเป็นจำนวนมากไม่เจียบเหงา อย่างเช่นปัจจุบัน การจัดระเบียบของเจ้าหน้าที่เทคนิคในสมัยก่อน ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ค้า มากนักประนีประนอมกันเสียมากกว่าที่จะหักกัน เพราะด้วยเจ้าหน้าที่เองก็มิได้มองว่าผู้ค้าเป็น อาชญากรและผู้ค้าก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี”

จากการสัมภาษณ์ คุณณภัคย์ บุญยวิบูลย์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบ หาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “สมัยก่อนในการจัดระเบียบ หาบเร่แผงลอยมีความเรียบร้อยซึ่งแม่ค้าก็จะมีความลำบากกว่าปกติ มีการกระทบกระทั่งกับ เจ้าหน้าที่ไม่มาก

จากการสัมภาษณ์ คุณกนกอร โชตินันท์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการ จัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “สมัยก่อนขายบนถนน ขายบนทางเท้าได้ ค้าขายดีเพราะตลาดไม่แออัด เจ้าหน้าที่มาปรับเป็นรายอาทิตย์โดยมีใบค่าปรับมาให้ เจ้าหน้าที่ไม่ได้เคร่งครัดมากมายเหมือนปัจจุบัน”

จากการสัมภาษณ์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด ไม่ประสงค์เปิดเผยนาม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “สมัยก่อนเขาเรียกว่าจัดระเบียบไม่ใช่ไล่ แต่ตอนนี้เขาเรียกว่าไล่ ไม่ได้เรียกว่าจัดระเบียบ ซึ่งก็ขายได้ปกติ เจ้าหน้าที่แค่จัดระเบียบให้เรียบร้อยเข้าที่เข้าทาง”

จากการสัมภาษณ์ คุณยินดี วิวัฒน์กิจกุล แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ปากคลองตลาดก่อนปี 2559 ไม่มีความเป็นระเบียบ เจ้าหน้าที่ค่อนข้างปล่อยผู้ค้าและการจราจรติดขัด แม่ค้าส่วนมาก เป็นคนต่างจังหวัดไม่ใช่คนท้องถิ่นเดิม”

จากการสัมภาษณ์ คุณนิรายงาม เอกกุล พ่อค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยสมัยก่อนปี 2559 เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ ทุจริตกันซะส่วนใหญ่ผู้ค้าให้สินบนกับเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จึงอนุญาตให้ตั้ง แต่ถ้าเจ้าหน้าที่มีความตั้งใจก็สามารถจัดระเบียบให้ดีขึ้นได้”

จากการสัมภาษณ์ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ก่อนหน้านี้อพ่อค้าแม่ค้าเยอะมากไม่เป็นระเบียบและคู่นวาย ซึ่งเดี๋ยวนี้มีระเบียบมากขึ้น”

จากการสัมภาษณ์ คุณพิมพ์ โฉมเฉลา ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ก่อนที่จะมีการจัดระเบียบมีผู้ค้าบริเวณทางเท้าเยอะมากเดินลำบาก แต่ก็ได้รับบรรยากาศความเป็นตลาดได้ดีเหมือนกัน”

จากการสัมภาษณ์ คุณสรารุช สมใจเตรียม ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “สมัยก่อนปากคลองตลาดกะกะ เดินลำบาก แต่ของหาง่าย มีทั้งซื้อดีทั้งเสีย ซึ่งแบบปัจจุบันก็ดูมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยดี แรกๆ ก็หาของยากแต่พอเมื่อรู้แหล่งแล้วก็หาของได้สะดวกง่ายขึ้น”

จากการสัมภาษณ์ คุณ โขติรส ชาวลวิวัฒน์ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “มีสภาพรก เดินลำบาก รถติด การค้าขายดี คึกคัก ไม่เงียบเหมือนตอนนี้ ดอกไม้เต็มถนน”

จากการสัมภาษณ์ คุณอริยธาดา ตรีภูธรนาทิจ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงสภาพการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ทางเดินแคบเพราะเนื่องจากขายทั้งหน้าร้านและติดถนน ทำให้สัญจรไม่สะดวก แต่มีความเป็นตลาดซึ่งมีเสน่ห์เป็นที่ยอมรับได้”

ดังนั้น จากการสัมภาษณ์ทั้งหมด โดยภาพรวม พบว่า ก่อนปี พ.ศ. 2559 สภาพของตลาดปากคลองตลาด เป็นที่แออัด ผู้คนพลุกพล่าน ผู้ค้าละเมียดทางเท้าเส้นเขตแดนที่เจ้าหน้าที่กำหนดไว้ อยู่เสมอไม่เคารพกฎระเบียบข้อบังคับที่ตกลงไว้ก่อให้เกิดปัญหาตามมาเช่น ประชาชนผู้เดินเท้าไม่สามารถสัญจรไปมาได้สะดวก บ้างก็มีการกระทบกระทั่งกันระหว่างผู้ค้าและประชาชน การจราจรติดขัดมากเนื่องจากผู้ค้าและลูกค้านำมาใช้พื้นที่ถนนเป็นที่จอดรถเพื่อขนถ่ายสินค้าอยู่เสมอ การจัดระเบียบของเจ้าหน้าที่เป็น ไปด้วยความยากลำบาก ด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น ผู้ค้าไม่เคารพกฎระเบียบ ไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่, เจ้าหน้าที่มีความห่อนยานในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เคร่งครัดในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย

ในปี พ.ศ. 2559 หลัง คสช. เข้ามาบริหารประเทศ มีการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยอย่างจริงจัง เอาจัง มีการประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่เทศกิจ ทหารและ ตำรวจ ร่วมกันหารือวางแผนทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนครกรุงเทพมหานคร โดยมีประกาศและทำความเข้าใจกับผู้ค้าเสียก่อน จากนั้นจึงได้ตรึงกำลังไม่ให้ผู้ค้าสามารถเข้ามาทำการค้าในบริเวณที่กำหนดว่าห้ามค้าขายได้อีก ในปัจจุบันปากคลองตลาด พื้นที่เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยกว่าตอนก่อนจัดระเบียบมาก ประชาชนมีความพึงพอใจในการจัดระเบียบในครั้งนี้ ไม่มีผู้ค้าละเมียดทางเท้าโดยส่วนใหญ่กลับเข้าไปอยู่ในตัวตลาด มีบ้างประปรายที่เข้ามาเช่าบริเวณหน้าตึกแถวในส่วนบริเวณที่เป็นที่ของเอกชนเพื่อใช้เป็นที่พักิน ประชาชนสัญจรไปมาได้สะดวก มีความปลอดภัย ดูเป็นระเบียบมากขึ้น การจราจรที่เคยติดขัดก็ได้รับการบรรเทา การจราจรคล่องตัวตลอด 24 ชั่วโมง นับว่าเป็นการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยที่ประสบความสำเร็จ

4.2 ปัญหาและอุปสรรค

การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีปัญหาและอุปสรรค เนื่องด้วยเป็นการจัดการกับผู้ค้าที่เข้ามาอาศัยพื้นที่ ย่านปากคลองตลาดเป็นที่ทำมาหากินสร้างรายได้สร้างอาชีพจนเกือบครบถ้วน จึงเป็นเรื่องลำบากที่จะจัดระเบียบกับผู้ค้าเหล่านี้

จากการสัมภาษณ์ คุณพงษ์ศิริธรรม ผู้อำนวยการเขตพระนคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีปัญหา 3 เรื่อง 1) ปากคลองตลาดมีมานาน ความเคยชินของประชาชนที่มาซื้อดอกไม้ที่ตลาดนี้ ไม่ยอมไปซื้อที่อื่น จำนวนผู้ค้าไม่ลดลงแต่กลับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ 2) เมื่อผู้ค้าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ที่จอดรถก็น้อยลง ริมคลองหลอดสองฟาก หน้าโรงเรียนราชินีจะมีรถจอดทั้งวันทั้งคืนเพื่อขนส่งดอกไม้ โรงเรียนราชินีเองก็มีผู้ปกครองขับรถมาส่งบุตรหลาน และมีการก่อสร้างรถไฟฟ้าใต้ดิน 3) ปัญหาแรงงานไม่ถูกกฎหมาย เช่นรับจ้างเซ็นผัก มีแรงงานต่างด้าวเวลาไปจัดระเบียบก็จะไม่เรียบร้อย

จากการสัมภาษณ์ คุณอภิชาติ แสนมาโนช หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ เขตพระนคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “อะไรก็แล้วแต่ที่เป็นเรื่องปากท้องชาวบ้าน ภาพลักษณ์ของเจ้าหน้าที่ก็จะถูกมองว่าไปรังแกคนทำมาหากินสุจริต เป็นภาพติดตาว่าเทศกิจไปรังแกผู้ค้า ซึ่งจริงๆ แล้วไม่ใช่จริงๆ แล้วคือเทศกิจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ หากไม่ทำประชาชนร้องเรียนเจ้าหน้าที่ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา 157) เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องเปรียบเทียบปรับและดำเนินคดีให้มีผลทางคดี ซึ่งส่วนหนึ่งก็เป็นการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ต้องมาถูกฟ้องข้อหาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในภายหลัง ในช่วงที่ปฏิบัติหน้าที่นั้นมีทั้งประชาชนที่เห็นด้วยและประชาชนที่มีความรู้สึกสงสารผู้ค้า หลังจากที่ดำเนินการจัดระเบียบเรียบร้อยและตรึงกำลังอย่างต่อเนื่อง ได้รับคำชมจากประชาชนที่ร้องเรียนและสัญจรไปมา

ทั้งนี้ ยังได้กล่าวถึงอุปสรรคในยุคสังคมออนไลน์ว่า “อะไรที่เป็นปัญหาสังคม มักถูกชี้หน้าในสื่อออนไลน์ เพียงการนำเสนอเพียงครั้งเดียวก็อาจทำให้ประชาชนเข้าใจเจ้าหน้าที่ผิดได้ เป็นข้าราชการต้องระมัดระวังในเรื่องความรู้สึกของประชาชนด้วย อะไรที่เป็นอำนาจรัฐมักจะถูกต่อต้านข้าราชการยุคนี้ทำงานลำบาก ไม่เหมือนกับสมัยก่อน”

จากการสัมภาษณ์ คุณฉัตรชัย สุ่มงาม เจ้าหน้าที่เทศกิจ เขตพระนคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ผู้ค้าต่อต้านการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย

เนื่องจากได้รับความเดือดร้อน แต่ไม่มีการปะทะระหว่างผู้ค้าและเจ้าหน้าที่ ผู้ค้าเข้าใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบปัญหาทางด้านนายทุน ตลาดเอกชนบีบให้มีการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย เพื่อต้องการให้ผู้ค้าเข้าไปเช่าพื้นที่ในตลาดที่ดินเป็นเจ้าของ”

จากการสัมภาษณ์ คุณวรรณ สีหามาศ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “หลังจากการจัดระเบียบและยกเลิกผู้ค้าบริเวณปากคลองตลาด ทำให้ลูกค้าน้อยลง รายได้หดหาย นักท่องเที่ยวไม่มาเดินกันอย่างเช่นก่อน จากการที่เคยตั้งร้านอยู่บนทางเท้าลูกค้าพบเห็นได้ง่ายกลับต้องมาเสียเงินค่าเช่าตึกด้านในซึ่งมีทำเลที่ไม่เหมือนกับบนทางเท้า ส่งผลให้ลูกค้าลดลงจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงการค้าโดยมาค้าขายช่องทางออนไลน์มากขึ้น เมื่ออยู่ในกฎเกณฑ์ ผู้ค้าก็จะขายของได้ยากขึ้นและต้องรับของมาน้อยลง”

จากการสัมภาษณ์ คุณณภัคย์ บุญยวิบูลย์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “เมื่ออยู่ในกฎเกณฑ์ก็ทำให้ขายของยาก แม่ค้ารับของมาขายได้น้อยลง แต่ก็ไม่ได้มีปัญหา กับเจ้าหน้าที่ โดยผู้ค้าพยายามอยู่ในระหว่างกลางพยายามไม่ให้กระทบกระทั่งกัน การจราจรที่ติดขัดนั้นตามตรงก็อาจไม่ได้เกี่ยวกับผู้ค้าโดยตรงแต่เป็นผู้ปกครองที่มารับส่งบุตรหลานเสียมากกว่า”

จากการสัมภาษณ์ คุณกนกอร โชตินันท์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “เจ้าหน้าที่ได้กำหนดให้ผู้ค้าได้อยู่ในเส้นหรือเขตที่กำหนดไว้ให้ เมื่อเจ้าหน้าที่มาตรวจแม่ค้าก็ปฏิบัติตามอย่างดี แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ไปแล้ว ก็มีการล้ำเส้นเข้ามาบนทางเท้าและผิวการจราจรเหมือนเดิมไม่อยู่ในขอบเขตที่วางไว้ เวลาเจ้าหน้าที่จากที่อื่นมาตรวจสภาพการดำเนินการ จะพบความแตกต่างว่าทำไมตลาดนี้ถึงรูกล้ำเขตที่วางไว้ ทำไมบางตลาดถึงไม่สามารถล้ำเขตได้ ก็จะเป็นปัญหาตามมามาก เจ้าหน้าที่น่ารักผู้ค้าไม่เคยมีปัญหา กับเจ้าหน้าที่ ผู้ค้าเราเองก็รู้ว่าทำผิดเมื่อเจ้าหน้าที่มาก็พร้อมให้ความร่วมมือ โดยเจ้าหน้าที่จะเตือนเสมอให้เก็บของในบริเวณที่ล้อออกมา หากไม่เก็บก็จะจับปรับ”

จากการสัมภาษณ์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด ไม่ประสงค์เปิดเผยนาม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ปัญหามีแน่นอนอยู่แล้ว มีปัญหากับคนจน คนรวยไม่ซีเรียส เมื่อจัดระเบียบแล้ว ผู้ค้าก็ไม่มีอาชีพที่จะทำต่อ บางคนก็มีอายุมากแล้ว จะไปทำงานโรงงานก็ไม่รับ ไม่มีที่รองรับให้กับผู้ค้า จากที่ผู้ค้าเสียค่าปรับค่าเช่าเดือนละประมาณสองพันบาทต่อเดือน แต่เมื่อจัดระเบียบแล้วก็ต้องเข้าไปขายในตลาด ซึ่งมีราคาค่าเช่าสูงถึงสองหมื่นบาท ซึ่งตลาดก็เป็นของเอกชน รัฐไม่สามารถควบคุมราคาได้ ฝ่ายบริหารไม่ได้มาดูแลเมื่อจัดระเบียบไปแล้ว ผู้ค้าจะไปอยู่ที่ไหนกัน ผู้ค้าหลายคนมีความเครียดบ้างก็ฆ่าตัวตาย บ้างก็กลับต่างจังหวัดภูมิลำเนาเดิม ค่าใช้จ่ายที่มี รายรับในปัจจุบันไม่สามารถใช้จ่ายได้ทั่วถึงเนื่องจากตลาดซบเซา”

จากการสัมภาษณ์ คุณยินดี วิวิทย์กิจกุล แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ผู้ค้าพูดยาก ไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่ ไม่ยอมทำตามระเบียบที่กำหนดวางของเกะกะทางเดินและบังหน้าร้าน ส่งผลให้ผู้ค้าที่อยู่ในตึกถูกบังหน้าร้านไม่สามารถขายของได้”

จากการสัมภาษณ์ คุณนิรายงาม เอกกุล พ่อค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “หลังจากทหารเข้ามาควบคุมก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ก่อนหน้าค่อนข้างและเทะ ไม่มีใครยอมใคร โดยเฉพาะผู้ค้า แต่พอทหารตำรวจและเทศกิจ ร่วมมือกันปัญหามันก็หมดไป”

จากการสัมภาษณ์ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “พ่อค้าแม่ค้าต้องคอยหนี เทศกิจ และไม่คอยยอมเจ้าหน้าที่สักเท่าไร เพราะเนื่องจากเคยขายอยู่สบาย”

จากการสัมภาษณ์ คุณพิมพ์ โฉมเฉลา ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ผู้ค้าไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่ ไม่ยอมให้มีการจัดระเบียบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย”

จากการสัมภาษณ์ คุณสรารุช สมใจเตรียม ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ผู้ค้าไม่ยอมเจ้าหน้าที่ที่มาจัดระเบียบ แต่ท้ายสุดก็ต้องยอมเพราะเป็นไปตามกฎหมาย”

จากการสัมภาษณ์ คุณ โชติรส ชวาลวิวัฒน์ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “อยู่มานาน ใช้ทางทำเป็นที่ทำกินมานาน ฉะนั้นพอจะเลิกไปก็ไม่รู้จะไปตรงไหน และไม่ยอมไป”

จากการสัมภาษณ์ คุณอรินยุธา ตระกูลธนากิจ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ในการจัดระเบียบค่อนข้างเป็นไปได้ยาก”

ดังนั้น จากการสัมภาษณ์ทั้งหมดโดยภาพรวม พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เจ้าหน้าที่จะเข้าจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร คือเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการได้สะดวก เนื่องจากยังมีผู้ค้าบางคนและบางกลุ่มไม่ยอมที่จะปฏิบัติตามระเบียบที่ไม่ให้ผู้ค้าเข้ามาค้าขายในบริเวณที่กำหนดได้อีก ยังฝ่าฝืนคือสิ่งที่เข้ามาขายเหมือนเดิม รวมทั้งการรวมตัวกันต่อต้านเจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่เองก็ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ตามคำสั่งที่ได้รับ ผู้ค้าเองก็มีความเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามหน้าที่ แต่ด้วยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปากท้อง และชีวิตความเป็นอยู่จึงต้องพยายามต่อต้านต่อสู้คืนชน ในขณะที่เจ้าหน้าที่เองก็สามารถที่จะอดทนต่อการต่อต้านของผู้ค้าได้ เพราะเจ้าหน้าที่มีเวลาจำกัดที่จะผลัดเปลี่ยนกันปฏิบัติหน้าที่ แต่ผู้ค้าไม่สามารถที่จะรวมตัวกันต่อต้านได้เป็นเวลานานเพราะต่างก็ต้องทำมาหากินกันต่อไปจึงทำให้การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคในระยะยาว หลังจากจัดระเบียบเป็นที่เรียบร้อยแล้วเจ้าหน้าที่ก็ยังคงตรึงกำลังไว้เพื่อกันมิให้ผู้ค้าเข้ามาอีก และค่อยๆลดจำนวนเจ้าหน้าที่ลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

4.3 แนวทางการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนครกรุงเทพมหานคร

จากการสัมภาษณ์ คุณพงศธร ศิริธรรม ผู้อำนวยการเขตพระนคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “ศึกษาตลาดอัมสเตอร์ดัมขายดอกไม้วิลิป ให้จัดแบบห้างสรรพสินค้า สะอาด เรียบร้อย ทำให้เป็นตลาดดอกไม้อย่างเดียว ไม่เอาผลไม้ กำหนดเวลากลางวันอย่างเดียว กลางวันขายในลาน

กลางคืนขายได้เต็มทางเท้า ปิดการจราจร 22.00 - 04.00 น.ใครซื้อไม่ทัน ให้ไปซื้อในตลาดอีกแนวทางคือ ย้ายไปที่ตลาดสี่มุมเมือง หรือที่ว่างในกรุงเทพฯชั้นนอก”

จากการสัมภาษณ์ คุณอภิชาติ แสนมาโนช หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ เขตพระนคร (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 7 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “แนวทางในการจัดระเบียบค่อนข้างยาก เพราะความต้องการของแต่ละฝ่ายไม่เหมือนกัน ความต้องการของผู้ค้าคือเงินที่ได้จากการค้าขาย ความต้องการของประชาชน คือเดินทางสะดวก ความต้องการของข้าราชการคือความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถ้าทางเท้า กว้างพอไม่เกิดปัญหาแก่ประชาชนผู้ใช้ทางเท้า ก็สามารถจัดแบ่งดีเส้นให้ชัดเจน ให้ค้าขายได้ โดยผู้ค้าต้องเคารพสิทธิของประชาชนผู้ใช้ทางเท้าด้วย และผู้ค้าต้องตั้งตนอยู่ในกฎกติกาให้ได้”

จากการสัมภาษณ์ คุณฉัตรชัย สุ่มงาม เจ้าหน้าที่เทศกิจ เขตพระนคร (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร “จัดระเบียบในแบบที่เคยทำในสมัยก่อนคือมีการตีเส้นกำหนดพื้นที่ ให้ผู้ค้า ได้ค้าขาย เป็นกิจจะลักษณะ เท่านั้นน่าจะเรียบร้อยแล้ว และอีกแนวทางคือย้ายผู้ค้าเข้าไปในตลาด ที่มีการบริหารงานที่เหมาะสมเป็นธรรมแก่ผู้ค้า”

จากการสัมภาษณ์ คุณวรรณ สีหามาศ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 17 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยังพอใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “จัดให้เป็นระเบียบไม่เกะกะทางเท้า ตรงไหน ปล่อยได้ก็ปล่อย มีการตีเส้นวางกรอบให้ชัดเจนของอาณาเขตที่ขายได้และจัดแบ่งเวลาที่สามารถ ขายได้ให้ชัดเจน”

จากการสัมภาษณ์ คุณณภัคย์ บุญยวิบูลย์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 17 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยังพอใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “จัดทำให้แม่ค้าได้ขายของกันเหมือนเดิม โดยมีกฎระเบียบ ให้ขายได้แบบไหน ตั้งของได้ประมาณไหน เวลาใด ตีเส้นให้ชัดเจน”

จากการสัมภาษณ์ คุณกนกอร โชตินันท์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยังพอใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “กลางวันเข้าใจว่ารถติดมาก แต่ในช่วงเวลากลางคืน ก็ควรอนุโลมให้ค้าขายได้”

จากการสัมภาษณ์ แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด ไม่ประสงค์เปิดเผยนาม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดี และเป็นที่ยังพอใจ

แก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “ต้องมาคุยกันก่อน ถ้าจะไล่แล้วจะให้ไปอยู่ที่ไหน สถานที่สามารถรองรับผู้ค้า และผู้ค้าสามารถที่จะค้าขายได้หรือไม่”

จากการสัมภาษณ์ คุณยีนดี วิวิชัยกิจกุล แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยอมรับของใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “ค่อนข้างยาก ถ้าเขาจะจัดก็จัดได้แต่ก็ยังไม่เป็นระเบียบเท่าไร”

จากการสัมภาษณ์ คุณนิรายาม เอกกุล พ่อค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยอมรับของใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “สิ่งที่จะอยู่ร่วมกันได้คือแต่ละคนอย่าไปเบียดเบียนกัน ผู้ค้าก็อยู่ในที่ที่เจ้าหน้าที่จัดไว้ให้ไม่ไปเบียดเบียนประชาชนและผู้ค้ารายอื่น เจ้าหน้าที่ก็ทำหน้าที่ตนให้ดีไม่ทุจริต ซึ่งการจัดระเบียบหาเร่แผงลอยในปัจจุบันก็ทำได้ดีอยู่แล้ว”

จากการสัมภาษณ์ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยอมรับของใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “ปัจจุบันที่เจ้าหน้าที่จัดระเบียบอยู่ก็คืออยู่แล้ว ประชาชนพอใจมาก”

จากการสัมภาษณ์ คุณพิมพ์ โฉมเฉลา ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยอมรับของใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “การจัดระเบียบในรูปแบบปัจจุบันคืออยู่แล้ว และควรเข้มข้นให้มีระเบียบมากกว่านี้”

จากการสัมภาษณ์ คุณสรารัฐ สมใจเตรียม ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยอมรับของใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “การจัดระเบียบในปัจจุบันก็อยู่แล้ว”

จากการสัมภาษณ์ คุณโชติรส ชวลวิวัฒน์ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยอมรับของใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “หาที่ให้ผู้ค้า และย้ายไปแล้ว เอื้อประโยชน์ให้ทั้งผู้ซื้อขาย”

จากการสัมภาษณ์ คุณอริยธาดา ตรีคุณธนากิจ ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 ตุลาคม 2561) กล่าวถึงแนวทางที่ดีและเป็นที่ยอมรับของใจแก่ทุกฝ่าย (ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชน) “ย้ายสถานที่ไปที่อื่นที่มีคนสัญจรไปมาสะดวก ไม่ไกลจากปากคลองตลาดประชาชนเดินถึงกัน และบังคับใช้กฎหมาย”

ดังนั้น จากการสัมภาษณ์ทั้งหมดโดยภาพรวม พบว่าแนวทางที่ดีในการจัดระเบียบหาเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร คือการตีเส้นแบ่งพื้นที่บนทางเท้าให้ชัดเจน

คำจับให้ผู้ค้าไม่ล้าออกมาจากพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่กำหนดให้ เจ้าหน้าที่เองก็ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ผู้ค้าจะต้องเคารพกฎหมาย กฎระเบียบ ที่สำคัญคือเคารพสิทธิของประชาชน ผู้เดินบนทางเท้าให้มีการจดทะเบียนผู้ค้าที่เข้ามาทำการค้า ไม่นอญูตรรถเข็นหรือหาบเร่เข้ามา อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้า เช่น โต๊ะ รม เก้าอี้ ให้เก็บทั้งหมดไม่มีการวางอุปกรณ์อื่นใด หลงเหลือ บนทางเท้าอีกทั้งต้องทำความสะอาดให้เป็นที่เรียบร้อย ทั้งในขณะที่ทำการค้าและหลังจากปิดการค้าแล้ว

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุปผลการศึกษา “การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร” มีรายละเอียดดังนี้

5.1 สารสำคัญของผลการศึกษาวิจัย

เหตุผลสำคัญที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษา “การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร” เนื่องจากปัญหาหาบเร่แผงลอย เป็นปัญหาที่สำคัญควบคู่กับ กรุงเทพมหานคร มาเป็นเวลาช้านานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร ซึ่งเป็นบริเวณที่อยู่ใกล้สถานที่สำคัญของทางราชการ มีงานพระราชพิธี และชื่อเสียงของปากคลองตลาดนั้น ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาชมเป็นจำนวนมาก นับได้ว่า ปากคลองตลาด เป็นหน้าเป็นตาให้กับประเทศไทยทีเดียว แต่หลายปีที่ผ่านมาพบว่าปัญหาของหาบเร่แผงลอยยังคงมีอยู่ต่อเนื่องไม่มีทีท่าว่าจะดีขึ้นหรือปัญหาลดน้อยลง ทั้งนี้คณะผู้บริหารหลายชุดของกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านมามีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาหาบเร่แผงลอยบริเวณปากคลองตลาดแต่ก็ไม่สามารถแก้ไขได้ จนกระทั่งมีการเข้ามาบริหารประเทศของรัฐบาล คสช. มีความตั้งใจที่จะจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในบริเวณปากคลองตลาด และในปี 2559 ได้เริ่มจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยบริเวณปากคลองตลาด จนเกิดผลสำเร็จและเป็นรูปธรรม กล่าวคือสามารถจัดระเบียบไม่ให้มีผู้ค้าบนทางเท้าได้อีก ผลักดันให้ออกจากพื้นที่ บางส่วนกลับเข้าไปในตัวพื้นที่ตลาดและย้ายผู้ค้าไปยังตลาดแห่งใหม่ที่กรุงเทพมหานคร ได้จัดรองรับไว้ให้

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลเอกสารวิชาการต่างๆและการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งผู้อำนวยการเขตพระนคร เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และกลุ่มผู้ค้าหาบเร่แผงลอย ตลอดจนประชาชนที่สัญจรไปมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.2.1 สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร สภาพตลาดปากคลองตลาดก่อนมีการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย มีผู้ค้าแผงลอยที่เข้ามาประกอบการค้าในปากคลองตลาดเป็นจำนวนมาก มีทั้งที่ถูกต้องตามระเบียบ หรือมีการจดทะเบียนกับทางเจ้าหน้าที่ และทั้งที่ลักลอบเข้ามาขายในพื้นที่ โดยไม่ได้รับอนุญาต ประกอบกับการตั้งหาบเร่แผงลอยบนทางเท้าเต็มพื้นที่ ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่จะมีการตีเส้น อาณาเขตที่ผู้ค้าสามารถตั้งหาบเร่แผงลอยไว้แล้วก็ตาม บ่อยครั้งที่ผู้ค้าตั้งแผงลอยค้าออกมาเกาะทางเท้า ส่งผลให้ทางเดินเท้าของประชาชนมีพื้นที่น้อยลงยากแก่การสัญจรไปมาด้วยความสะดวก บางครั้ง

เมื่อประชาชนเดินไปชนอุปกรณ์หาบแร่แฝงลอยที่ผู้ค้าตั้งเลยออกมาจากเส้นของเจ้าหน้าที่ก็จะเกิดกระทบกระทั่งเป็นปัญหาตามมา นอกจากนี้ด้วยจำนวนผู้ค้าที่มีมากขึ้นเรื่อยๆจนทำให้ต้องไปค้าขายบนพื้นผิวการจราจร ผู้ค้าและลูกค้าจอดรถขนส่งสินค้าขึ้นลงรถกันอยู่ตลอดเวลาส่งผลให้การจราจรบริเวณปากคลองตลาดติดขัด โดยเฉพาะช่วงเวลาเช้าและเย็นที่ผู้ปกครองนักเรียนต่างใช้เส้นทางบริเวณปากคลองตลาดเพื่อรับส่งนักเรียนที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนราชินีและโรงเรียนอาชีววะเสาวภา การจราจรจะติดขัดยาวไปถึงสะพานพุทธและสะพานพระปกเกล้า การจัดระเบียบหาบแร่แฝงลอยก่อน ปีพ.ศ. 2559 เป็นไปด้วยความหะหลวม ขาดความเข้มงวดของเจ้าหน้าที่ในการกวดขันกฎระเบียบกับผู้ค้า อีกทั้งยังมีการคอร์รัปชันเรียกรับเงินจากผู้ค้า หรือผู้ค้าเองก็ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนสามารถทำการค้าได้

หลังจากปี พ.ศ. 2559 การเข้ามาของรัฐบาล คสช. จึงเกิดความจริงจังที่จะจัดระเบียบหาบแร่แฝงลอยบริเวณปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ดำเนินการโดยสำนักงานเขตพระนครเป็นเจ้าภาพในการจัดระเบียบฯ ในช่วงแรกได้มีการประกาศแก่ผู้ค้าให้ทราบโดยทั่วกันว่าจะมีการยกเลิกผู้ค้าบริเวณปากคลองตลาด และได้เชิญตัวแทนผู้ค้าเพื่อประชุมหาทางออกให้เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อย ทางกรุงเทพมหานครเองก็ได้เตรียมพื้นที่รองรับผู้ค้าจากปากคลองตลาดเดิมย้ายไปสู่ตลาดพรานนก และตลาดศูนย์กลางตลาดดอกไม้ ปากคลองตลาดใหม่ พุทธมณฑล หลังจากนั้นสำนักงานเขตพระนครจึงประสานงานกับเจ้าหน้าที่เทศกิจตำรวจและทหารเพื่อเข้าควบคุมพื้นที่ตรงกำลังให้เต็มพื้นที่เพื่อผลักดันผู้ค้าให้ออกจากพื้นที่ปากคลองตลาด ไม่ให้สามารถกลับมาทำการค้าในพื้นที่ได้อีก ในปัจจุบันปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีผู้ค้าเข้ามาทำการค้าบนทางเท้าอีก ไม่มีสภาพแออัด รกทรุดตาค้างเช่นอดีต เจ้าหน้าที่ยังคงตรึงกำลังไว้ตามจุดต่างๆเพื่อป้องกันผู้ค้าลักลอบเข้ามาทำการค้า การจราจรคล่องตัว ไม่ติดขัด เป็นที่พึงพอใจของประชาชนผู้สัญจรไปมา

5.2.2 ปัญหาและอุปสรรคการจัดระเบียบหาบแร่แฝงลอยพื้นที่ปากคลองตลาดเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการจัดระเบียบผู้ค้าก็เป็นเรื่องยาก ที่ผู้ค้าจะเข้าใจในการจัดระเบียบหาบแร่แฝงลอยตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ค้าจะไม่สามารถทำการค้าเพื่อหาเลี้ยงชีพได้เหมือนเดิม ขาดรายได้ดังที่เคยได้รับ ไม่มีพื้นที่ทำการค้าต่อไป ต้องย้ายที่ทำกินและไม่แน่ใจว่าที่ใหม่ที่กรุงเทพมหานครจัดไว้ให้จะสามารถทำการค้าจนมีรายได้เหมือนเดิมหรือไม่ ผู้ค้าจึงไม่ยอมออกจากพื้นที่ปากคลองตลาด ยังคือดึงและรวมตัวกันขัดขวางต่อต้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ต้องอาศัยความอดทน อดกลั้นต่อการข่มขู่ของผู้ค้าที่รวมตัวกัน ในการปฏิบัติสิ่งใดหรือพูดอะไรออกไปเจ้าหน้าที่ต้องใช้ความระมัดระวังสูงมาก เพราะยุคนี้เป็นยุคโซเชียล ภาพที่ออกไปครั้งเดียวแม้จะไม่ใช่เรื่องจริงแต่ก็สามารถสร้างความเสียหายให้กับกรุงเทพมหานครได้ แต่ท้ายที่สุดผู้ค้า

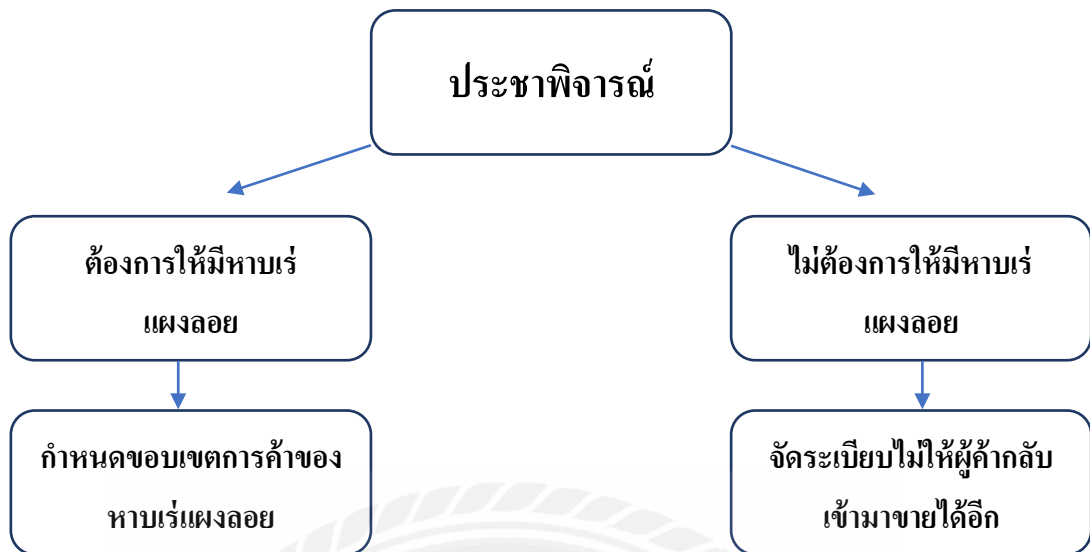
ก็ไม่สามารถที่จะรวมตัวกันจัดขบวนเจ้าหน้าที่ได้อีก เพราะยังคงต้องทำมาหากินเพื่อเลี้ยงครอบครัวต่อไป และถึงแม้ว่าจะสามารถผลักดันผู้ค้าออกจากพื้นที่ได้แล้ว เจ้าหน้าที่ก็ยังคงต้องตรึงกำลังไว้เหมือนเดิม ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองกำลังเจ้าหน้าที่อย่างมาก ซึ่งในส่วนนี้ทางสำนักงานเขตพระนครจะพิจารณาปรับลดกำลังตามสถานการณ์ปัจจุบันให้เหมาะสมที่สุด

5.2.3 แนวทางการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานครให้ดี เพื่อจะเป็นแนวทางให้เขตอื่นนำไปปฏิบัติต่อไป คือการวิเคราะห์รูปแบบพื้นที่ทางเท้าบริเวณที่ต้องการจัดระเบียบว่ามีขนาดเท่าใด สามารถที่จะตีเส้นเพื่อให้ผู้ค้าสามารถทำการค้าได้เท่าใด ประชาชนสามารถเดินเท้าสัญจรอย่างสะดวกได้ที่เท่าใด แนวทางนี้ทำให้ผู้ค้าแผงลอยสามารถทำการค้าอาศัยอยู่กับประชาชนได้โดยที่ได้รับความสะดวกกันทั้งคู่ค้า และประชาชน ผู้ค้าสามารถทำการค้า ประชาชนสามารถใช้ทางเท้าและเลือกซื้อสินค้าได้อย่างสะดวก ผู้ค้าเองจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดไม่ล้ำแนวเส้นที่ตีไว้ให้ เคารพสิทธิของประชาชนผู้ใช้ทางเท้า ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม เพียงเท่านี้ก็สามารถจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยให้เป็นที่พึงพอใจแก่ทุกฝ่ายได้

กล่าวโดยสรุปคือการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยบริเวณพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อย แม้มีปัญหาและอุปสรรคบ้างแต่เจ้าหน้าที่ก็สามารถปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จดี มีความเป็นระเบียบ ไม่มีผู้ค้าทำการค้าบนทางเท้าการจราจรเคลื่อนที่ได้ดี ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดระเบียบของเจ้าหน้าที่อย่างมาก และแนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยให้ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ข้าราชการ ผู้ค้าและประชาชนนั่นคือมีการตีเส้นแบ่งทางเท้าให้ชัดเจน ระหว่างผู้ค้าและประชาชน ผู้ค้าต้องเคารพกฎระเบียบ โดยเฉพาะสิทธิของประชาชน เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม จึงจะทำให้การจัดระเบียบเป็นไปด้วยความระเบียบเรียบร้อย

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยที่ดี

5.3.1 สำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ว่าต้องการให้มีการค้าหาบเร่แผงลอย หรือไม่ หากประชาชนมีความต้องการให้มีการค้าหาบเร่แผงลอย จึงจัดสถานที่กำหนดเขตของผู้ค้าให้ชัดเจน

ตารางแสดงขั้นตอนการสำรวจความต้องการของประชาชน

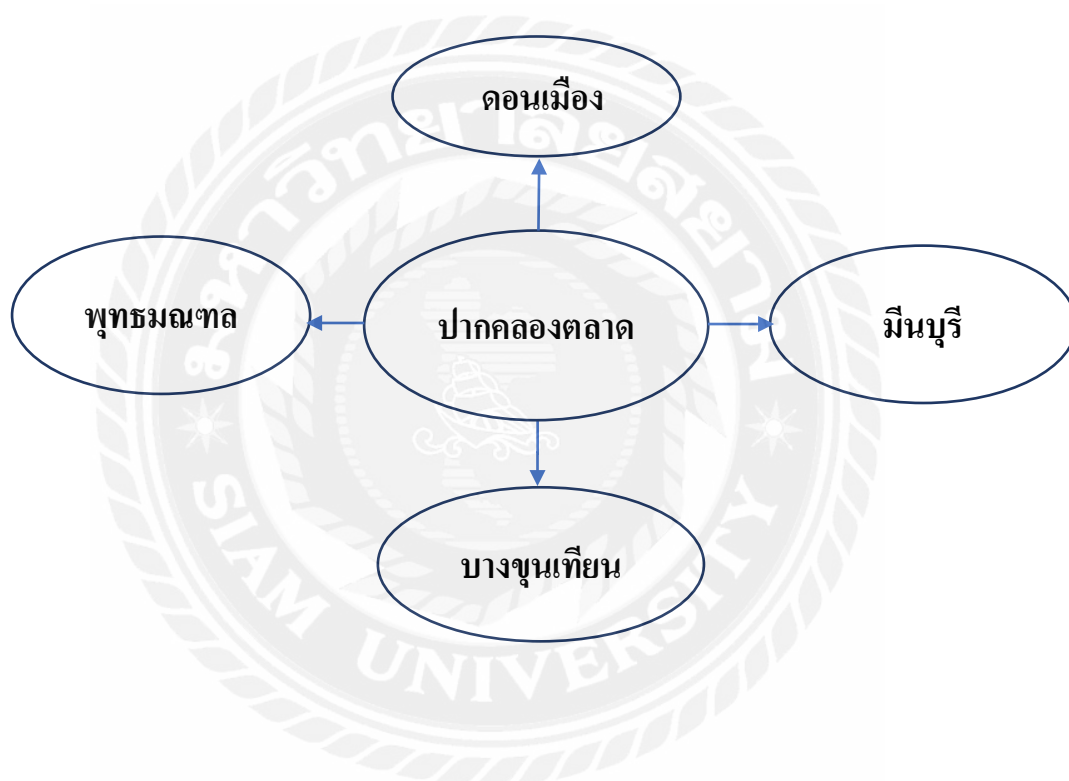
5.3.2 กำหนดเวลาและพื้นที่ของผู้ค้าให้ชัดเจน โดยที่กำหนดเวลาว่าผู้ค้าสามารถเริ่มขายได้เวลาใดและเลิกขายเวลาใด กำหนดอาณาเขตมีการตีเส้นที่ผู้ค้าสามารถตั้งแผงลอยได้ทางเท้า ประชาชนใช้สัญจรได้อย่างสะดวกมีขนาดเท่าใดและทำการเก็บแผงลอยรวมทั้งทำความสะอาดพื้นที่ทุกครั้งหลังจากเลิกขาย ไม่ให้ตั้งร้านแผงลอยทิ้งไว้ข้ามคืนเด็ดขาด

ทางเท้า	ช่องที่ตีเส้น กำหนดเขตผู้ค้า	ถนน
	ช่องที่ตีเส้น กำหนดเขตผู้ค้า	

ภาพแสดงการตีเส้นกำหนดเขตผู้ค้า

5.3.3 การกระจายตลาดออกนอกเมือง แต่เดิมปากคลองตลาดจะเป็นศูนย์กลางการค้าดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดเพียงแห่งเดียวของกรุงเทพมหานคร ผู้ค้าหรือผู้ที่ต้องการซื้อดอกไม้ไม่ว่าอยู่ที่ใด

ของกรุงเทพมหานครก็จะต้องเดินทางเข้ามาซื้อที่ปากคลองตลาดเพียงแห่งเดียว จึงแนะนำให้จัดตั้งตลาดค้าส่งดอกไม้ตามบริเวณชานเมืองเพื่อให้ประชาชนและผู้ค้าสามารถเดินทางได้สะดวกไม่ต้องเดินทางเข้ามาซื้อที่ปากคลองตลาดเหมือนเดิม เช่น สำหรับทิศเหนือให้ตั้งตลาดบริเวณดอนเมืองหรือรังสิต ทิศตะวันออกตั้งตลาดบริเวณ มีนบุรี ทิศตะวันตกตั้งตลาดบริเวณพุทธมณฑล ทิศใต้ตั้งบริเวณเขตบางขุนเทียน เป็นต้น

แผนภูมิแสดงภาพการกระจายตัวจากตลาดปากคลองตลาดสู่ตลาดมุมเมือง
รอบกรุงเทพมหานคร

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.4.1 ควรทำการศึกษาในพื้นที่ปัญหาอื่นๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้งานวิจัยที่มีผลการศึกษาลึกซึ้งมากขึ้น

5.4.2 การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ จึงควรมีการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลการวิจัยในเชิงสถิติที่เป็นตัวชี้วัดตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่สามารถพิสูจน์และทดสอบระดับความเชื่อมั่นของข้อมูล

บรรณานุกรม

- กนกอร โชตินันท์. แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาดเขตพระนครกรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
30 ตุลาคม 2561
- กล้า ทองขาว. “การนำนโยบายและแผนการศึกษาไปปฏิบัติ : แนวคิด ทฤษฎีและแนวทาง
การดำเนินงาน” โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี
สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมาธิราช, 2548.
- เกียรติ จิวกุลและคณะ. ตลาดในกรุงเทพมหานคร : การขยายตัวและพัฒนาการ. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- จุมพล หินนิพานิช. การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง. พิมพ์ครั้งที่ 2
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549.
- ฉัตรชัย สุ่มงาม. เจ้าหน้าที่เทศกิจเขตพระนคร. **สัมภาษณ์** 30 ตุลาคม 2561
- โชติรส ชาวลาวิวัฒน์. ประชาชนย่านปากคลองตลาดเขตพระนครกรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
30 ตุลาคม 2561.
- ณภัคย์ บุญยวิบูลย์. แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาดเขตพระนครกรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
17 ตุลาคม 2561.
- ดิน ปรัชญาพฤทธิ. **ทฤษฎีองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- ถนัด เดชทรัพย์. การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม
จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาธิบาล. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2550.
- ธงชัย สันติวงษ์. **องค์การและการจัดการทันสมัยยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2540.
- นिरายงาม เอกกุล. พ่อค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาดเขตพระนครกรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
30 ตุลาคม 2561.
- ประชาชนย่านปากคลองตลาดเขตพระนครกรุงเทพมหานครไม่ประสงค์ออกนาม. **สัมภาษณ์**
30 ตุลาคม 2561.
- ประวิทย์ ทองภูเบศร์. **แนวความคิดในการแก้ไขปัญหาหาบเร่แผงลอยของกรุงเทพมหานคร**.
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, โรงเรียนนายอำเภอวิทยาลัย
การปกครอง, 2531.
- พรณิษฐ์ นิตโรจน์. **การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ**.
ปรัชญาดุสิตบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัรามคำแหง, 2551.

- พิมพ์ โฉมเฉลา. ประชาชนย่านปากคลองตลาดเขตพระนครกรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
30 ตุลาคม 2561.
- มธุรส หาญสมสกุล. การบริหารจัดการหาบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพฯ ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่
สนามหลวง เขตพระนคร. สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ, คณะรัฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.
- แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาดไม่ประสงค์เปิดเผยนาม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ยินดี วิวฒม์กิจกุล. แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
30 ตุลาคม 2561.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุคส์
พับลิเคชั่นส์, 2542.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2551.
- วรเดช จันทรศร. ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : 프리ทวาน กราฟฟิค,
2551.
- วรรณ สีหามาศ. แม่ค้าขายดอกไม้ย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
17 ตุลาคม 2561.
- ศิริพงศ์ ตลาวัลย์ ณ อยุธยา. หน้าที่ทางการบริหาร. เชียงใหม่ : ดาว, 2540.
- ศุภัชมา อู๋อง. การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ กรณีศึกษา
สำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพฯ. โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.
- สมยศ นาวิการ. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2538.
- สราวุธ สมใจเตรียม. ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
30 ตุลาคม 2561.
- สุรเดช อำนวยสาร. การแก้ไขปัญหาหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2539.
- สุรสิทธิ์ วชิรขจร. นโยบายสาธารณะเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ธเนศวร, 2549.
- สุวัฒน์ อินทรประไพ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ : กรณีศึกษา
การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว อำเภอ น้ำหนาว จังหวัด
เพชรบูรณ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สถาบันวิจัยและพัฒนา, 2555.
- อริญรดา ตระกูลธนากิจ. ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. **สัมภาษณ์**
30 ตุลาคม 2561.

Certo S.C. **Modern Management (8th ed.)**.New Jersey: Prentice-Hall, 2000.

Good, Carter V.**Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill Book, 1973.

รุ่งนภา ตาอินทร์. **ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

**ที่ได้รับรางวัลบริหารจัดการที่ดี : กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอ
แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่**รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

สินเลิศ สุขุม. **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม อาชญากรรมคอมพิวเตอร์**

**ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
คณะรัฐศาสตร์สังคมวิทยา มหาบัณฑิต, 2543.**

แสวง รัตนมงคลมาส. **เทคนิควิธีการใช้แนวความคิดทางทฤษฎีในการเลือกกำหนดปัญหาและ**

สมมติฐานในการวิจัย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2514.

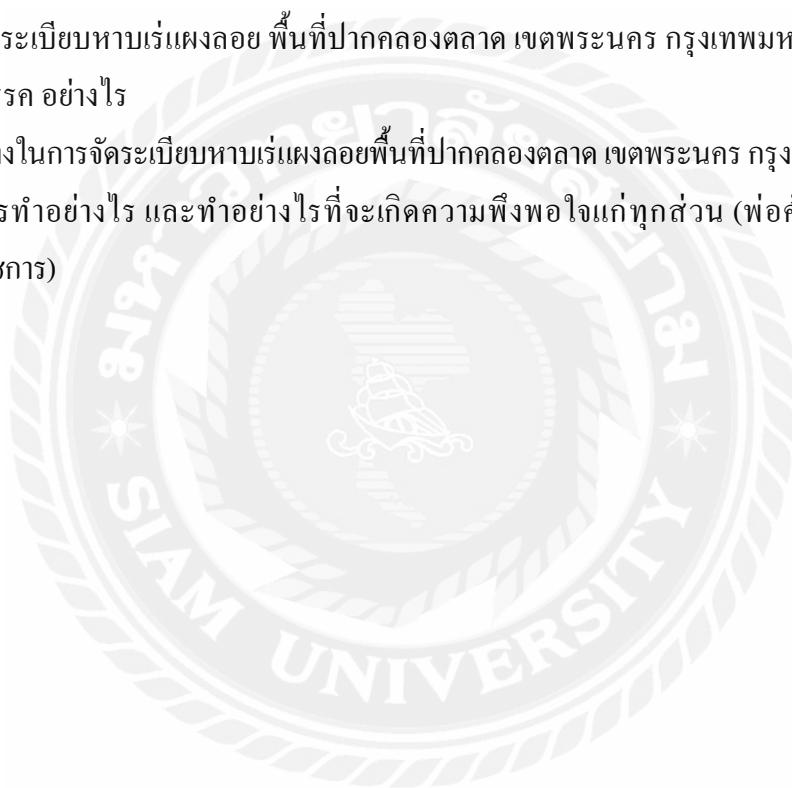

ภาคผนวก ก

การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

คำถามในการสัมภาษณ์

1. การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ในอดีตเป็นอย่างไร
2. การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย พื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานครมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร
3. แนวทางในการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยพื้นที่ปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่ดีควรทำอย่างไร และทำอย่างไรที่จะเกิดความพึงพอใจแก่ทุกส่วน (พ่อค้า ประชาชน และข้าราชการ)

บรรณานุกรม

กล้า ทองขาว. การนำนโยบายและแผนการศึกษาไปปฏิบัติ: แนวคิด ทฤษฎีและแนวทางการดำเนินงาน.

นนทบุรี: โครงการส่งเสริมการแต่งตั้งรา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำนักพิมพ์สุโขทัย
ธรรมาธิราช, 2548.

เกียรติ จิวกุลและคณะ. ตลาดในกรุงเทพมหานคร: การขยายตัวและพัฒนาการ. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

จุมพล หนีพานิช. การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง (พิมพ์ครั้งที่ 2).

นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549.

ดิน ปรัชญาพฤทธิ. ทฤษฎีองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

ถนัด เดชทรัพย์. การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัด

สุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและ
พัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2550.

ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการจัดการทันสมัยยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2540.

ประวิทย์ ทองภูเบศร์. แนวความคิดในการแก้ไขปัญหาหาบเร่แผงลอยของกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, โรงเรียนนายอำเภอวิทยาลัย
การปกครอง, 2531.

พรณิฉัย นิติโรจน์. การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ. ปรัชญาคุณ

บัณฑิต รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตรามคำแหง, 2551.

มธุรส หาญสมสกุล. การบริหารจัดการหาบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพฯ ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่ สนามหลวง

เขตพระนคร. สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์,

2542.

รุ่งนภา ดาอินทร์. ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัล

บริหารจัดการที่ดี : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2551.

วรเดช จันทรศร. ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค, 2551.

ศิริพงษ์ ฤดาวัลย์ ณ อยุธยา. หน้าที่ทางการบริหาร. เชียงใหม่: ดาว, 2540.

ศุภัชฌา อุวอง. การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพฯ. โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.

สมยศ นาวิการ. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2538.

สินเลิศ สุขุม. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์สังคมวิทยา มหาบัณฑิต, 2543.

สุรเดช อำนวยสาร. การแก้ไขปัญหาหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2539.

สุรสิทธิ์ วชิรขจร. นโยบายสาธารณะเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ธเนศวร, 2549.

สุวัฒน์ อินทรประไพ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว อำเภอ น้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สถาบันวิจัยและพัฒนา, 2555.

แสวง รัตนมงคลมาส. เทคนิควิธีการใช้แนวความคิดทางทฤษฎีในการเลือกกำหนดปัญหาและสมมติฐานในการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2514.

อริญรดา ตระกูลธนากิจ. ประชาชนย่านปากคลองตลาด เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. สัมภาษณ์ 30 ตุลาคม 2561.

Certo S.C. *Modern management* (8th ed.). New Jersey: Prentice-Hall, 2000.

Good, Carter V. *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill Book, 1973.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล : นายปวิศร์ จวีอินทร์
วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต
จากมหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2552
ตำแหน่งหน้าที่ : นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ
การงานปัจจุบัน : ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่

